

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Goranji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 194 (11.610)

Trst, sobota, 20. avgusta 1957

Švica prepozno izpolnila svojo pravno dolžnost

Grenak priokus razsodbe o izročitvi Licia Gellija

Razsodba je neurezničljiva, saj je Gelli že na varnem

Gellijski odvetniki po razsodbi zveznega sodišča v Lausannu

(Telefoto AP)

ZENEVA — Po zavlačevanju z zahtevami o novem dokaznem gradivu in po proceduralnih odložitvah je zvezno sodišče v Lausannu končno razsodilo, da je treba velikega mojstra prostozidarske lože »P2« Licia Gellija izročiti Italiji. »Častitljivi« pa se na žalost ne nahaja več v ženevskem zaporu Champ Dollon, ko je zavohal nevarnost izročitve, je zbežal. Švica pa je vseno izpolnila svojo pravno dolžnost, a prepozno, ker

nima več »uglednega« jetnika.

Za Italijo ima včerajšnja razsodba grenak priokus, saj bi le kak teden prej imel tak sklep čisto drugačne posledice. Milanski sodniki niso hoteli oceniti razsodbe, ubadajo se z vprašanjem italijanskih povezav Gellijskega bega. Milansko sodstvo je prav tako že uvedlo preiskavo o nedopustnem begu tajnih in zaupnih vesti. V bistvu skušajo ugotoviti, kdo je tisku posredoval vest, da je sod-

stvo ukazalo telefonska prisluškovanja, s katerimi so ugotovili, da so v teku priprave za Gellijski beg iz ženevskega zapora. Včeraj so že zaslišali dva milanska sodna kronista.

Ob razumljivem razočaranju pa se v Italiji vse premalo zastavlja vprašanje, če ni bila morda prav nerodnost italijanskega sodstva kriva, da je bila obravnava in razsodba o Gellijski izročitvi šele včeraj.

NA 2. STRANI

Umrli je Miha borec in revolucionar

LJUBLJANA — Zdravniški konzilijski je sporočil, da je včeraj ob 09.57 uri v Kliničnem centru v 83. letu starosti zaradi oslabelosti srca umrl Miha Marinko, narodni heroj, predvojni revolucionar, prvi komisar slovenske partizanske vojske, dolgoletni član CK KPJ in CK ZKJ, sekretar CK KP in CK ZK Slovenije, predsednik ljudske skupščine LRS in predsednik vlade LRS, predsednik glavnega odbora SZDL Slovenije in član sveta federacije.

Življenjska pot pokojnega Mihe Marinka je bila pot človeka, ki je kot mlad delavec stopil v vrste revolucionarnega delavskega gibanja in si v njem v dveh desetletjih med vojnama pridobil dragocene izkušnje kot organizator in voditelj boja delavcev za njihove pravice, in na tej poti ni poznal umika in ni iskal zatišja, temveč je bil vedno v prvih vrstah. S tem si je pri ljudeh pridobil ugled doslednega revolucionarja, ki je izpolnjeval naloge na najodgovornejših položajih v revolucionarnem gibanju. Revolucionar je ostal tudi po zmagi revolucije, ko je bil na najodgovornejših položajih bodisi kot predsednik slovenske vlade bodisi kot dolgoletni politični sekretar CK KPS. Bil je eden najpomembnejših soustvarjalcev novejšje zgodovine slovenskega naroda in jugoslovanskih narodov ter narodnosti, kot sodelavec Tita, Edvarda Kardelja, Borisa Kidriča, Franca Leskoška in drugih.

Miha Marinko je postal član KPJ že leta 1923, v trindvajsetem letu starosti kot rudar. Zaposlitev pa je kmalu izgubil, ker so ga takratne oblasti zaprle po znanem spopadu s fašistično Orjuno v Trbovljah leta 1924. Emigriral je v Francijo, kjer je delal kot rudar in bil tudi član jugoslovanske sekcije v Komunistični partiji Francije. Iz Francije je na lastno pobudo prek Nemčije odpotoval v Sovjetsko zvezo, kjer je bil dve leti na mednarodni komunistični univerzi.

Po vrnitvi iz Sovjetske zveze je bil

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po devetih mesecih stabilnosti

Od danes bencin po 1.195

RIM — Po slabih devetih mesecih stabilnosti se je z današnjim dnem v Italiji znova dvignila cena bencina: od dosedanjih 1.165 lir se je povzpela na 1.195 in torej narasla za 30 lir za liter bencina super.

Odločitev so sprejeli na včerajšnjem sestanku medministrskega odbora za cene in je avtomatična posledica zadnjih, za lito neugodnih gibanj tečaja ameriškega dolarja. Današnja je že sedemnajsta podražitev cene tega goriva v zadnjih treh letih, medtem ko so se stroški za liter bencina v zadnjih desetih letih povečali približno za šestkrat.

od 200 lir, kolikor jih je bilo treba za liter bencina od šteti leta 1972, smo danes prišli na skoraj 1.200 lir.

Veliko zaskrbljenost zaradi podražitve je že razvila italijanska zveza trgovcev Concommerce, ker ukrep sovpadla s posebno kritičnim trenutkom, ki ga preživlja italijansko gospodarstvo pri prizadevanjih za zavrtje inflacije.

Višji stroški za vožnjo z motornimi vozili bodo do konca leta v državno blagajno prinesli dodatnih 165 milijard lir, medtem ko bodo poprečnega avtomobilista obremenili za trideset tisoč, če računamo, da prevozi letno okrog deset tisoč kilometrov.

V Argentini obtožili admirala Massero

BUENOS AIRES — Argentinski sodnik Jose Dibur je uradno prijavil nekdanjega člana argentinske vojaške hunte in poveljnika argentinske mornarice admiralu Eduardu Massero v zvezi s preiskavo o izginotju številnih oseb, ki so za časa vojaške hunte bile zaprte v pomorski šoli za mehanike in v zvezi z dejavnostjo skrajnodesničarske organizacije »AAA«. Slednji pripisujejo umor nad tisoč argentinskih levčarjev. Massera je prvi član nekdanje vojaške hunte, ki

ga bodo sodili zaradi prevratniške dejavnosti.

Med drugim je Massera bil znan kot pripadnik tajne frimasonske lože velikega mojstra Licia Gellija. Sodnik Salvi, ki vodi preiskavo o argentinskih povezavah lože P2 in ki je prejšnji teden izdal zaporni nalog za Licia Gellija bo najbrž v prihodnjih dneh odpotoval v Italijo, da bi prišel do nadaljnjih elementov za obtožnico proti admiralu Masseri.

Andropov odločno proti satelitskemu orožju

MOSKVA — Le dobra dva tedna nas še ločita od 6. septembra, ko se bo v Zenevi začel zadnji, odločilni krog ameriško-sovjetskih pogajanj o omejevanju jedrskega oboroževanja, ki bo s svojim izidom pogojeval usodo evroizstrelkov. V primeru negativnega izida v Zenevi, bodo namreč decembra v zahodni Evropi začeli nameščati ameriške evroizstrelke.

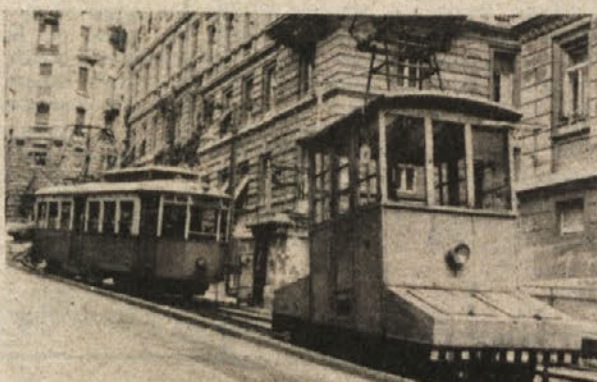
V tem okviru je povsem razumljiv posredni prekoatlantski dialog, ki se je začel vzpostavljati zadnje dni. V

odgovor na nič kaj navdušujoč ameriški sprejem Andropovih predlogov, je sovjetski voditelj devetimi ameriškim senatorjem, ki se mudijo v Moskvi, včeraj znova zagotovil svečano obvezo svoje države, da ne bo prva poslala v vesolje protisatelitskega orožja in da bo na prihodnji generalni skupščini OZN predložila podrobne predloge za popolno prepoved pošiljanja kakršnegakoli orožja v vesolje.

NA 3. STRANI

Na Opčinah razstava o zgodovini tramvaja

Kdaj spet openski tramvaj?

Minilo je že enainosemdeset let, odkar je openski tramvaj, takrat še lesen, prvič popeljal potnike iz mesta na Opčine. Od takrat je bilo v zgodovini openskega tramvaja veliko važnih dogodkov, od začetne nesreče, ko se je tramvaj na Škorklji prevrnil, kakor vsi Tržačani po zaslugi znane narečne popevke prav dobro vedo, pa do današnjih dni, ko je tramvaj ustavljen v pričakovanju obnove proge in vlečne naprave.

Odgovorni pri konzorciju za prevoze obljublajo, da bo openski tramvaj spet stekel prav v kratkem, morda že septembra. V pričakovanju, da bo Trst spet dobil svojo znamenitost, so na Opčinah priredili razstavo o zgodovini tramvaja, mi pa smo tramvaju posvetili skoraj celo stran.

NA ŠESTI STRANI

Zasliševanje »plavolasca«

Tržaški preiskovalci so nekaj ur po aretaciji »plavolasca« v noči med četrtkom in petkom obnovili Calvijev beg iz Trsta v Istro in nato v Celovec, pri katerem naj bi mu po izjavah Emilia Pellicanija, Carbonijeve desne roke, pomagal prav doslej zaradi preiskovalne tajnosti še anonimni »plavolasec«. Prav tako so preiskali tržaško stanovanje novega obtoženca in zaplenili še nekaj dodatnih dokumentov, ki naj bi bili zelo zanimivi. Ko bodo podrobno pregledali celotno do-

kumentacijo, jo bodo predali milanskim kolegom, ki vodijo preiskavo o aferi Calvi.

Namestnik državnega pravdnika Drigani je sinoči najbrž zaslišal še enkrat skrivnostnega »plavolasca«, ki naj bi vedel marsikaj tako o begu Calvija iz Italije, kot o begu Gellija iz ženevskega zapora. Čez nekaj dni bi možakarja morali izročiti milanskim sodnikom.

NA 5. STRANI

Totocalcio

Sanje, želje, nestrpnost pričakanje, nemoč in jeza: s tem tednom se začne nova »sezona« tudi za športno stavo »totocalcio«, ki je vezana na jutrišnje rezultate prvega kola italijanskega nogometnega pokala. Milijoni Italijanov bodo vzeli spet svinčnike v roke in skušali zadeti trinajstico ali vsaj dvanajstico ter s tem spraviti v žep kopico milijonov, ki bi v teh časih prišli vsakomur prav.

Evropsko plavalno prvenstvo

RIM — V plavalnem centru Foro Italica v Rimu je bila včeraj uradna otvoritev 16. evropskega prvenstva v plavanju, vaterpolu, skokih v vodo in umetnostnem plavanju. Danes bodo na sporedu le skoki v vodo in prve vaterpolske tekme, glavni del tekmovanja pa se prične v po-

nedeljek.

Po mimohodu predstavnikov iz 29 držav, so sledili uradni govori: predsednika italijanske plavalne zveze Perruccija, predsednika organizacijskega odbora Consola, predsednika evropske plavalne zveze Lambaše, Slovesnosti sta se udeležila tudi predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Samaranch in predsednik CONI Carraro.

NA 10. STRANI

Dolar sili navzgor kljub precenjenosti

RIM — Ponoven preobrat na valutnem tržišču: na včerajšnjem fiksingu v Italiji je bilo treba odšteti 1580,50 lire za en dolar, ali 13,50 lire več kot predvčerajšnjim. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi na drugih zahodnoevropskih tržiščih: od Londona, do Pariza, Frankfurtu itd. Tudi na Japonskem so zabeležili krepitev dolarja nasproti jenu.

Nova težnja dolarskega kurza je postala opazna že pred sinočnjim na newyorški borzi ter je potem hitro odjeknila že pri odprtju evropskega tržišča.

V tem trenutku smo še precej daleč od vrha 1620 lir, ki ga je dolar zabeležil pred dobrim tednom dni. Lahko bi zato trdili, da gre verjetno le za tehnične popravke, ki so posledica pokrivanja spekulacijskih manevrov, oziroma večjega odkupa ameriške valute zaradi trenutno ugodne cene. Celotno Bundesbank, ki sledi pozorno vsem tem gibanjem, včeraj ni intervenirala, da bi zaščitila svojo valuto.

Toda tudi včeraj je bil trg še vedno zelo živčen. Ta živčnost pa se poraja, ker so še vedno nejasne in meglene perspektive bodočega razvoja. Obstajata dve tezi. Prvi trdi, da je ameriški dolar še vedno zelo trden (industrijska proizvodnja in sploh gospodarski razvoj v ZDA sta v vzponu). Po tej tezi bi moral dolar še rasti. Drugi pa trdi, da je dolar precenjen (za 20 odst.) in Washington bo moral prej ali slej poskrbeti za izravnano svoje plačilne bilance s tujino. Primanjkljaj znaša sedaj okoli 100 milijard dolarjev.

Minister za pravosodje Martinazzoli v Palermu

PALERMO — Minister za pravosodje, senator Mino Martinazzoli je včeraj jutraj nepričakovano dospel v Palermo, da bi predsedoval seji sodnikov, v zvezi z umorom preiskovalnega svetovaleca Rocca Chinnicija. Takoj po atentatu na preiskovalnega svetovaleca, ki je stal še življenja dveh karabinerjev in vratarja, je prišlo do polemik in hudih obsodb generalnega pravdnika Viole in pravdnika Pajane.

Minister Martinazzoli je včeraj izrekel obema pravdnikom popolno solidarnost in pozitivno ocenil nujno zahtevo, da višji sodni svet izvede raziskavo o tem.

Martinazzoli se je včeraj jutraj srečal s s prefektom Emanuelom De Francescom, ki je visoki komisar v boju proti mafiji. Po srečanju se je minister sestel s časnikarji, katerim je povedal, da je nujen ukrep za zaščito preiskovalne tajnosti. Dodal je še, da je tudi nujno točno določiti vloge tako sodnikom kot časnikarjem, tako da se njihova področja ne bi krila ali pa bila v nasprotju.

Končno se je minister Martinazzoli srečal še z Giovannijem Paparcurijem, šoferjem umorjenega Chinnicija, ki je po čistem naključju ušel atentatu.

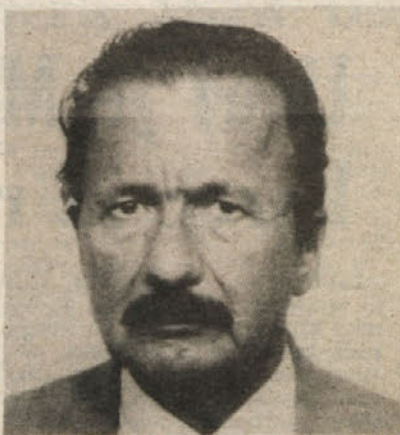
Zaradi mamil aretirali tri Čilence

FIRENCE — Finančni stražniki iz Rima in Firenc so v toskanskem glavnem mestu aretirali tri tihotapce z mamili in zaplenili preko 5 kilogramov kokaina. Aretirani, moški in dve ženski, so po rodu iz Čila, v Italijo pa so prispeli s ponarejenimi argentinskimi potnimi listi.

Trojico so aretirali v nekem luksuznem florentinskem hotelu, potem ko so ji bili finančni stražniki dobrih štiriindvajset ur za petami. Zaplenjen kokain je na italijanskem tržišču vreden milijardo in 800 milijonov lir. Trije »kurirji« so mamilo pritihtopili iz Bolivije z linijskim letalom Bogotà - Madrid.

Edini praktični sklep sodišča v Lausannu

Švica izrazila pripravljenost izročiti Gellijsvo dokumentacijo

Policijski posnetek Licia Gellija (AP)

ŽENEVA — Zvezno sodišče v Lausannu je včeraj podprlo zahtevo italijanskih oblasti po izročitvi Licia Gellija. Sklep najvišjega švicarskega sodnega organa je pravno močan kljub begu »častiljivega velikega mojstra« iz ženevskega zapora Champ Dollon. S praktičnega vidika pa je včerajšnja

razsodba neizvedljiva, saj so jo sprejeli po begu, ko ne morejo več izročiti Licia Gellija italijanskim oblastem. Švicarsko sodstvo pa si je vseeno zavarovalo hrbet, saj so s tem preprečili, da bi se lahko Gelli vrnil v Švico, kjer ima še vedno ogromno interesov in seveda za sedaj še zamrznjene kapitalne.

Zvezni sodišče v Lausannu pa ni odobrilo izročitev za vseh 15 italijanskih obtožnic proti Liciu Gelliju temveč samo na podlagi štirih, ki ga obtožujejo goljufije, s prevaro pridobitvenega zaupanja in sodelovanja v zločinskem stečaju starega Ambrosiana. Sodniki so namreč na podlagi evropske konvencije zavrnili vse obtožnice, ki so vsebovale kak politični prizvok. Italijanske sodne oblasti so namreč svojim švicarskim kolegom poslale tudi dokumentacijo, ki Gellija obtožuje vohunstva in prevratništva. V razpravi je prišla do izraza tudi teza, da preiskovalna komisija »P2« italijanskega parlamenta ni sodni organ in ni treba zato upoštevati njenih ugotovitev.

Za marsikoga je bila torej včeraj-

šnja razprava zgolj jalovo početje, vsekakor pa so v Lausannu sprejeli tudi sklep, ki bi lahko imel otipljive posledice, če bi od besed prešli k dejanjem. Sodniki so namreč razširili sklep o izročitvi Licia Gellija tudi na »predmete in dokazno gradivo«, ugotovili pa so, da italijanske oblasti niso do sedaj zahtevale izročitve Gellijsvih dokumentov, ki so jih Švicarji zaplenili »velikemu mojstru«.

Medtem pa se nadaljujejo ugibanja o morebitnem zatočišču Licia Gellija. Preiskovalcem je v glavnem uspelo obnoviti podrobnosti Gellijskega bega iz Champ Dollona do Monakeva, a še vedno obstajajo temne senice o kritjih in podporah. Iz Monakeva dalje pa so vse sledi za Gellijem zabrisane. Govorice, da se je veliki mojster prostozidarske lože »P2« vkrca na jahto nekega svojega prijatelja, niso potrdili, a tudi ne zanikali. V zadnjih urah je marsikdo navedel Španijo kot Gellijsvo zatočišče. Govorice so se razširile, potem ko je italijanska policija obvestila špansko, da bi se lahko Gelli nahajal v Španiji, ali pa da načrtuje prihod v to državo.

Predsinčnim je španska policija izvedla širokopotezno preiskavo, a Gellija ni izsledila. Vsekakor so španski postrili budnost, da je bolj malo verjetno, da bi si Licio Gelli upal stopiti na španska tla.

Za vsako državo bi bila prisotnost »velikega lutkarja« nerodna zadeva. Izjema so morda le diktatorski latinskoameriški režimi, kjer bi se Licio Gelli še najlažje skrnil, saj ima dovolj prijateljev in somišljenikov.

Argentinski dnevnik »La Voz« trdi, da je Gelliju na begu pomagala korejska sekta prav tako »častiljivega Moona«, ki že vrsto let širi svoj vpliv v raznih latinskoameriških državah. »La Voz« objavlja intervju nekoga neimenovanega urugvajskega politika, ki trdi, da je s pomočjo te korejske sekte Gelli pred tremi dnevi prispel v Montevideo, in je nastanjen v hotelu »Victoria Plaza Hotel«, ki je last petične sekte.

Ob vsem tem precej fantastičnem pisanju pa je nesporna ugotovitev, da je urugvajski režim pred dvema dneva uvedel najstrožjo cenzuro na vse vesti o Liciu Gelliju.

Miha Marinko-življenje v službi delavskega gibanja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

leta 1934 izvoljen za sekretarja pokrajinskega komiteja KPJ za Slovenijo. Takratna policija mu je bila venomer za petami. Še isto leto so ga aretirali in je moral živeti v Trbovljah pod policijskim nadzorom. Toda svoje revolucionarne dejavnosti ni opustil. Leta 1937 je bil med organizatorji ustanovnega kongresa KPS na Čebinah in na tem kongresu je bil izvoljen za člana CK. Isto leto se je s skupino rudarjev napotil v Španijo, vendar se je po nalogu članov CK KPJ vrnil iz Pariza v Slovenijo. Po vrnitvi je deloval ilegalno, opravljal partijske naloge in delal v Zvezi slovenskega delovnega ljudstva, pozneje kot inštruktor CK KPJ na Hrvaškem in drugod. Po vrnitvi v Ljubljano v začetku leta 1941 je nekaj časa urejal »Ljudsko pravico«.

V Ljubljani je v letu 1941 sodeloval v vodstvu KPS kot eden vodilnih organizatorjev oboroženega odpora proti okupatorju. Sredi tega leta je postal komisar glavnega štaba slovenskih partizanskih čet. Konec leta ga je italijanska fašistična policija areti-

rala. Obsodili so ga na 30 let ječe. Bil je zaprt v Italiji vse do konca leta 1943, ko mu je uspelo pobegniti in se vrniti v Slovenijo. Konec leta 1944 je bil poslan v Makedonijo, nato pa je delal v CK KPJ.

Po osvoboditvi je Miha Marinko opravljal najodgovornejše dolžnosti v družbenopolitičnem življenju z revolucionarno zagnanostjo.

Pokojni Miha Marinko je bil dosleden revolucionar tudi v poznejšem času, ko so se pojavile težnje, da bi s krepitvijo velikodravnega hegemonizma in centralizma zavrl razvoju samoupravljanja in da bi se obenem s tem izpodkopala načela enakopravnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Znal se je postaviti po robu takim težnjam in organizirati odpor proti njim.

Graditvi socialistične demokracije se je Miha Marinko posvečal z gorečnostjo revolucionarja in se je poglabljal v življenje delavskega razreda v novih razmerah. V takšni demokraciji pa je bil proti stihiji in se je zavzemal za krepitve osebne odgovornosti v sistemu kolektivne odgovornosti. Grajal je pomanjkanje

smisla za celoto in ozkosrčni egoizem. Zahteval je javnost dela funkcionarjev, ki mora biti podvrženo javni kritiki.

Miha Marinko je dajal velik pomen delovanju komunistov v sistemu samoupravljanja. Opozarjal je, da se ne smejo prepustiti samotoku in se zapreti vase, ker bo sicer življenje šlo mimo njih in bodo izgubili pravi stik z delavskim razredom.

To so bila opozorila človeka, ki je zrasel iz delavskega razreda, sodeloval dolga desetletja v bojih tega razreda in ostal zvest svojim revolucionarnim hotenjem iz časa, ko je kot mlad delavec vstopil v prve vrste delavskega gibanja. (dd)

□ BEOGRAD — V SR Makedoniji bo sredi septembra združena taktična vaja z naslovom »Etnost 83«.

Vaja je del rednega urjenja pripadnikov oboroženih sil in prebivalstva v pripravah za obrambo. V vaji bodo sodelovale enote JLA, teritorialne obrambe, civilne zaščite in drugi dejavniki ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Prispevki za popravilo in gradnjo stanovanj

RIM — Minister za javna dela Nicolazzi je v četrtek izdal odlok, s katerim bo stopil v veljavo zakon, ki predvideva, da dežele lahko nakažejo osebam, katerih letni osebni dohodki ne presegajo 14 milijonov lir, posebne »bone« za stanovanja. Ti prispevki za odplačilo gredo od 10 do 18 milijonov lir, sorazmerno z osebnimi dohodki in jih lahko zainteresirani naprosijo v primeru nakupa stanovanja ali hiše, oziroma pri gradnji ali obnovitvenih delih hiš.

S tem ukrepom skuša ministrstvo za javna dela izboljšati pogoje za nabavo ali popravilo hiš, ki jih za zainteresirani lahko že uživajo s posebnimi posojili po znižani obrestni meri, ki danes znašajo za zgradnjo nove hiše 44 milijonov lir in za popravilna dela 33 milijonov lir.

Pogoje, da lahko zainteresirani prejmejo »bone« za stanovanja, pa bo določila vsaka dežela posebej, v okviru predpisov, ki jih zakon predvideva.

Razdor v PLO preprečila prisebnost vodstva

BEOGRAD — Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Mirko Ostojić je sprejel delegacijo PLO, ki je na večdnevem obisku v Jugoslaviji in jo vodi član CK AL Fataha Abu Ijad. Pogovarjali so se o razmerah na Bliznjem vzhodu in nesoglasjih znotraj PLO.

Na tiskovni konferenci za jugoslovanske novinarje je Abu Ijad dejal, da je poskus razdora v Fatahu in PLO doživel popoln neuspeh. Razdor so preprečili odločna in jasna podpora Palestincev Jaserju Arafatu na zasedenem ozemlju, prisebnost vodstva gibanja in dejstvo, da je bil poskus razdora vsiljen od zunaj ter da so bratovski spopadi tuji Palestincem.

Ali bo znal Craxi najti ustrezne rešitve za izhod iz gospodarske krize? »Najbolj pomembno je, da se nemudoma loti nekaterih najbolj perečih gospodarskih in družbenih vprašanj in to brez bojazni, da bi se komu zameril. Če bo v svojih nastopih vedno obdržal objektivnost, bo imel u-

bili na pekoč volilni poraz«, je še dodal Colombo.

Kar zadeva novo vlado pa je bivši zunanji minister povedal, da so ga »Craxijeve programske izjave zadovoljile«. In kaj je z evroizstrelki? »Naša naloga je spodbujati obe veseleli k pogajanjem za dosego sporazuma, vsekakor pa je treba zadostiti obveznostim, ki smo jih z zavezniki sprejeli leta 1979 v Bruslju.«

Ali bo znal Craxi najti ustrezne rešitve za izhod iz gospodarske krize? »Najbolj pomembno je, da se nemudoma loti nekaterih najbolj perečih gospodarskih in družbenih vprašanj in to brez bojazni, da bi se komu zameril. Če bo v svojih nastopih vedno obdržal objektivnost, bo imel u-

Kaj pa položaj v sami krščanski demokraciji, ali je nova politična linija pravilna? »Pravilno je bilo govoriti o resanaciji in trdi roki, vendar pri tem De Mita ne bi smel pozabiti posredniške funkcije KD med družbenimi silami, saj je bila ta vloga temeljna politična usmeritev v zadnjih nekaj letih. Skratka, prepoved in trda roka morata biti odskočna deska k močnejšemu gospodarstvu, kjer je vprašanje zaposlenosti prvenstvene važnosti.«

Na koncu intervjuja je Emilio Colombo spregovoril še o tem, kako so evropski zavezniki in ZDA sprejeli volilni poraz KD in kako se bo odražal na zunanjo politiko Italije. »Sestava enake politične koalicije je povsem pomirila duhove in zavezniki z optimizmom pričakujejo nadaljnje korake.«

V Dubrovniku umrl Aleksandar Ranković

DUBROVNIK — V Dubrovniku je včeraj ob 0.30 ponoči za posledica mi infarkta umrl narodni heroj, bivši podpredsednik Jugoslavije in član politbiroja CK KPJ Aleksandar Ranković.

Aleksandar Ranković se je rodil 28. novembra leta 1909 v vasi Draževac pri Obrenovcu v siromašni kmetijski družini. Kot 13-letni deček je odšel v Beograd, kjer se je leta 1925 izučil krojaške obrti. Že v rani mladosti je občutil kaj pomeni življenje dosti je občutil kaj pomeni življenje bivanja v glavnem mestu se je vključil v napredno delavsko in sindikalno gibanje, leta 1927 je postal član SKOJ in istega leta tudi sekretar mestnega komiteja SKOJ za Beograd. Samo 12 mesecev kasneje je bil sprejet v KPJ. Zaradi revolucionarnega dela so ga preganjali in zadrževali. Po razglasitvi šestojanuarske diktature leta 1929, ga je sodišče zaščito države v Beogradu obsodilo na 6 let zapor, ki ga je prestopil v Sremski Mitrovici in v Lepoglavi.

Po prestani kazni se je vrnil v Beograd in nadaljeval revolucionarno dejavnost. Leta 1937 je postal sekretar pokrajinskega komiteja KPJ za Srbijo in član novega politbiroja CK KPJ, ki ga je v državi ustanovil Josip Broz Tito. Aleksandar Ranković je bil tudi eden od udeležencev pete državne konference leta 1940 v Zagrebu, ko so ga znova izvolili za člana politbiroja CK KPJ. Vojna ga je ujela v Zagrebu, kjer je 10. aprila leta 1941 sodeloval v delu seje politbiroja CK KPJ, na kateri so sklenili, da bodo začeli priprave na oborožen boj.

Med NOB je kot član vrhovnega štaba NOB in POJ in kot organizacijski sekretar KPJ največ delal pri organizaciji in krepitvi partije v enotah NOB in POJ, kasneje pa tudi pri ustanovitvi in izgradnji Oddelka za zaščito ljudstva — OZNE. Med revolucionarji je bil izvoljen v najpomembnejše vojaške in politične organe.

Po osvoboditvi je opravljal visoke državne funkcije. Bil je član predsedstva začasne ljudske skupščine DFJ, predsedstva ustavodajne skupščine in prezidija ljudske skupščine FLRJ, notranji minister, podpredsednik ZIS in podpredsednik republike. Od 5. do 8. kongresa je bil izvoljen za člana politbiroja CK KPJ, od 7. kongresa do 4. plenuma CK ZKJ kongresa do 4. plenuma CK ZKJ pa je opravljal dolžnost sekretarja CK. Od leta 1961 je bil tudi predsednik zveznega odbora ZZZB NOV.

Za narodnega heroja je bil razglašen julija 1945. Je nosilec reda junaka socialističnega dela in številnih drugih visokih jugoslovanskih in tujih odlikovanj.

Na 4. brionskem plenumu CK ZKJ julija 1966 so Rankovičovo dejavnost v obdobju po 8. kongresu (leta 1964) obsojili kot protipartijsko. Zaradi enpiranja razvoju socialističnega samoupravljanja in politiki narodne enopravnosti z birokratsko dogmatično stališč in zlorabe svojega položaja v službi državne varnosti so Rankoviču odvzeli vse funkcije v ZKJ. Na seji CK ZK Srbije 14. in 15. septembra leta 1966 je bil izključen iz ZKJ, za tem pa upokojen. (dd)

Emilio Colombo o Craxiju, vladi in De Miti

RIM — »Na kongresu nisem glasoval zanj, vendar tega nisem počel edini. Mislim, da različno politično gledanje ne more biti vzrok osebnim antipatijam in upam, da je tudi tajnik istega mnenja.« Tako se začne intervju bivšega italijanskega zunanjega ministra Emilia Colomba tedniku »Panorama«, kjer se je državnik izkašljal in dal nekaj zanimivih izjav o njegovih odnosih z De Mito, zunanji politiki in novi Craxijevi vladi.

O izključitvi iz vlade je Colombo namignil, da »so prevladali notranji interesi KD, čeprav bi bilo dobro, da bi se italijanski zunanji politiki zagotovila kontinuiteta«. KD je zelo kompleksna stranka, kjer je težko doseči ravnotežje, sedaj pa me najbolj zaskrblja to, da so v stranki skoraj poza-

Medtem ko se množijo pričevanja o brutalnosti represalije

Pinochet zavrača možnost dialoga

SANTIAGO DE CHILE — General Augusto Pinochet, ki je včeraj začel nekajdnevno turnejo po južnih čilskih pokrajinah, je zopet silovito napadel opozicijo in ji pripisal vso odgovornost za incidente prejšnjega tedna, ko je policija ubila na ulicah 28 demonstrantov.

Oster in zaničevalen kot med predvčerajšnjim govorom na televiziji, je Pinochet spret prevzel vaje v svoje roke in se v svojih posegih jasno distanciral od notranjega ministra in vodje civilne vlade Jarpe, ki je v prejšnjih dneh vendarle odskril vrata za dialog z opozicijo. V Santiagu marsikdo prikazuje Jarpo sicer kot zakrknjenega desničarja, ki naj bi bil vendar pripravljen na dialog z demokratičnimi silami. Nekaj korakov v tej smeri naj bi že storil in naj bi skušal navezati določene stike s socialdemokratskimi in demokratičnimi voditelji, vendar slednji so zavrnili možnost zakulisnega dogovarjanja in zahtevali jasna in javna pogajanja. V svojih prizadevanjih za odpiranje, pravijo še v Santiagu, naj bi Jarpa lahko računal na podporo nekaterih vojaških poveljnikov, zlasti častnikov mornarice in letalstva.

Prav iz strahu pred morebitnimi odmiki med vojaškimi poveljniki je general Pinochet zopet jasno in odločno prevzel politično pobudo v svoje

roke in izredno ostro reagiral na manifestacije opozicije. Med govorom v mestu Caquenes na jugu države je Pinochet poudaril, da je »pot demokratizacije države« jasno začrtana v sedanji ustavi, ki zagotavlja njemu (Pinochetu) predsedstvo do leta 1989. »Ob koncu te poti, ki jo bomo prehodili po etapah — je še dejal Pinochet — bo Čile užival polno demokracijo.«

V nadaljevanju svojega govora je čilski diktator prikazal kot povsem upravičen poseg vojske in policije ter pripisal opoziciji, predvsem pa komunistom, odgovornost za nasilje med četrtim protestnim dnevom. Dodal je tudi, da je poseg oboroženih sil preprečil večje nasilje.

Odločen demanti tem Pinochetovim lažem je prišel s strani, s katere ga čilski diktator najbrž ni pričakoval. Združeno zdravnikov je včeraj med tiskovno konferenco obsodilo brutalno reakcijo carabinerosov in vojske. Zdravniki so poudarili, da so nudili zdravstveno pomoč ljudem, ki so jih vojski in policisti napadli na njihovih domovih. Poudarili so tudi, da so v represaliji organi javne varnosti znesli nad demonstranti svoj sadizem, saj so nekatere prisilili, da so z golimi rokami pogasili ogenj, drugi so morali klečati na drobcih stekla, šest ljudi so mučili z elektriko, v dveh

primerih pa so uprizorili navidezno usmrtitev. Veliko deklet in fantov je bilo posiljenih; po mnenju nekega psihiatra pa naj bi vojaki bili pod vplivom mamil.

Brutalna represija vsekakor ni preprečila novih demonstracij.

Včeraj so univerzitetni študentje manifestirali proti režimu in zahtevali vzpostavitev demokracije, za konec meseca pa napovedujejo nov protestni dan.

Medtem pa je gibanje Proden, ki združuje sindikalne in politične organizacije objavilo stališče, v katerem pristaja sicer na morebitne razgovore z vlado in z notranjim ministrom Jarpo, vendar pod pogojem, da vlada uvede učinkovito preiskavo o umoru demonstrantov med četrtim protestnim dnevom. Proden je pripravil tudi program v desetih točkah, v katerem zahteva zaposlitev vseh delavcev, ki so bili odpušteni zaradi demonstracij, povratek vseh voditeljev v izgnanstvu, odpravo izrednega stanja, svobodo obveščanja in odpravo konfinacije.

Vprašanje je sedaj, ali bo Jarpi uspelo, da se vsaj delno osvobodi Pinochetovega nadzorstva in začne razgovore z opozicijo, ali pa bo prevladala diktatorjeva železna roka, kar bi pomenilo čelni spopad z opozicijo.

Krvave volitve v Nigeriji

LAGOS — Med volitvami za izvolitev 19 guvernerjev držav nigerijske federacije je v spopadih umrlo najmanj 49 oseb. Do krvavih bojov je prišlo med pristasi nigerijske nacionalne stranke predsednika Šagarija in pripadniki stranke nigerijske enotnosti.

Tako so se volitve v vseh devetnajstih državah končale v krvi, medtem ko so volitve za novega predsednika potekale v relativno mirnem ozračju. Kot znano je na predsedniških volitvah premočno zmagal Šagari, ki je podaljšal svoj mandat za štiri leta.

Visoki stroški Francije v Čadu

N'DJAMENA — Po poročilih agencije UPI Francija še naprej utrjuje svojo vojaško navzočnost v Čadu, operacija izkrcavanja in razmeščanja padalcev na strateško važne dostoje v prestolnici N'Djamenu pa po njenih podatkih Mitterrandovo vlado velja kar tri milijone dolarjev dnevno. Tudi včeraj je 450 elitnih francoskih marincev prispelo v Čadu s sedmjo Centralnoafriško republiko, kjer se nahajajo številna francoska vojaška oporišča. Seveda lahko te čete v vsakem trenutku prestopijo mejo in se pridružijo francoskim četam v Čadu, kamor naj bi včeraj po agencijskih poročilih prispela tudi bojna letala »jaguar« in »mirage«.

Na politični ravni gre opaziti prizadevanja Pariza in Washingtona, da bi se izognila medsebojni polemiki o vojaškem posegu obeh držav v čadsko krizo, o katerem v Parizu trdijo, da ni skupno dogovorjen, v ZDA pa ravno obratno. Vse skupaj pa hudo moti Moskvo, ki je včeraj na isto raven postavila Francijo, ZDA in Južno Afriko zaradi njihove »agresivne« politike na afriškem kontinentu.

V Afganistanu uničeno gverilsko oporišče

MOSKVA — Afganistanskim rednim četam je uspelo prejšnji teden z bliskovitim napadom uničiti važno gverilsko postojanko v bližini Kabule. Vest je včeraj sporočila sovjetska tiskovna agencija Tass.

Poročilo iz Kabule se tako nadaljuje: »Operacija se je začela 13. avgusta, ko so redne čete presenetile bandite, ki so začeli brezglavo bežati in so v oporišču zapustili veliko težkega orožja, med tem tudi rakete zemlja-zrak«. Sovjetska agencija tudi pravi, da se je v zadnjih mesecih vrnilo v domovino tisoč petsto Afganistancev, ki so zapustili državo pod »vtisom sovražne svetovne propagande in nasprotnikov aprilске revolucije«.

Naraščajoča produkcija nafte držav OPEC

KUWAIT — Produkcija nafte držav članic OPEC se bo prihodnje leto dvignila na 18 ali 19 milijonov ton dnevno, da bi leta 1985 dosegla 20 milijonov ton. Tako je včeraj objavil kuvaitski minister Al Sabah in potrdil predvidevanja izvedencev.

□ BUENOS AIRES — Argentinska peronistična stranka vztraja pri svojem vabilu Isabeliti Peron, da se vrne v domovino in prisostvuje kongresu stranke. To kljub temu da je argentinska vlada »opozorila«, da bi bil kongres ob prisotnosti Isabelite neveljaven.

□ RIM — Vse italijanske geofizikalne postaje so v četrtek zabeležile potresne valove, ki so prihajali s sovjetskega otoka Nova zemlja v Arktičnem morju. Najbrž je šlo za podzemski jedrski poskus.

Smrt italijanskih turistov v Arizoni

LAS VEGAS — Včeraj so v Arizoni odkrili kraj, kjer je strmoglavilo manjše turistično letalo, ko je preletavalo Grand Canyon. Na krovu je bilo devet italijanskih turistov, ki so bili pri priči mrtvi, kot tudi pilot.

Kaže, da je bila vzrok nesreči izredno huda nevihta, ki je zajela kraj, tako da se je letalo razrečilo v bližnjih gorah. Vsi turisti so prihajali iz Rima.

Washington in Bonn o izjavah Andropova

BONN, WASHINGTON — Zahodnih odmevov na nedavna zagotovila sovjetskega voditelja Andropova o pripravljenosti njegove države na konstruktiven zaključek zadnjega kroga ženevskih pogajanj, ki se bo začel 6. septembra, ni bilo treba dolgo čakati. Medtem ko Washington po vrsti oporeka vsem trditvam in obtožbam sovjetskega voditelja ter v isti sapi zagotavlja svojo dobro voljo in pripravljenost za pozitiven zaključek vseh razorožitvenih pogajanj, so besede Andropova mnogo bolj navdušeno sprejeli v Bonnu.

Ameriški state department obtožuje SZ, da je med potekom ženevskih pogajanj vseskozi nameščala nove jedrske rakete »SS 20« in dovrševala svoj operativni sistem protisatelitskega orožja, ki ga ima edina na svetu. O trditvi Andropova, da ZDA nimajo resnega namena pozitivno zaključiti ženevskih pogajanj pa je predstavnik state departmenta dejal, da sodi tako stališče v okvir povečane sovjetske kampanje, s katero Moskva želi evropske zaveznike ZDA odvrniti od podpore ameriškemu programu nameščanja evroizstrelkov.

Zahodnonemški zunanji minister Genscher pa je v zvezi z najnovejšimi stališči Andropova uradno izjavil, da je za vlado ZRN treba izkoristiti vsako konstruktivno izhodišče za razorožitvena pogajanja in za nadzor nad oboroževanjem. V pismu grškemu zunanjemu ministru Charalambopoulosu, ki je predlagal odložitev nameščanja evroizstrelkov, pa je Genscher zavrnil to možnost z utemeljitvijo, da bi kaj takega le še zavleklo ženevska pogajanja.

Za »obrambo demokracije«

Vojaki ZDA se kar marljivo trudijo na velikih manevrih v Hondurasu. Z akcijo »Big Pine II« hoče Reagan dokazati svojo moč in dati svojevrsten doprinos »obrambi demokracije« v Srednji Ameriki. Zato je poslal na ta del sveta kar 5 tisoč oboroženih mož... (Telefoto AP)

Libanon: zatišje po večdnevni spopadih

V Baabdi srečanje med vlado in opozicijo

BEJRUT — Vojni spopadi v Libanonu se sicer še nadaljujejo, toda le v blažji obliki. Predvčerajšnjim so zabeležili medsebojni topniški ogenj na cesti, ki pelje južno od Bejruta proti Sufu. Obstreljevali so se Druzi in krščanske milice. Toda Druzi so izročili Izraelcem 28 pripadnikov libanonske vojske, ki so jih zajeli pred dnevi.

Ob relativnem zatišju na bojiščih pa stopa v ospredje politična in diplomatska dejavnost. V prihodnjih 24 urah se bo libanonska ministrska delegacija srečala v severnem Libanonu (pod nadzorstvom Sirije) s tremi najvišjimi predstavniki libanonske opozicije: z bivšim predsednikom krščanske veroizpovedi Sulejmanom Frandžijem bivšim sunitskim predsednikom vlade Rahidom Karamejem in leaderjem socialno napredne stranke Druzov Walidom Džumblatom.

Frandžie, Karame in Džumblat sodelujejo v »Fronti narodne rešitve«, ki se upira izvajanju pogodbe o umiku tujih čet iz Libanona, ki je bila podpisana 17. maja od Izraelcev in libanonske vlade. Ta sporazum je ostal ničen, tudi zato, ker se je Sirija uprla istočasnemu umiku iz Libanona. Damask pravi, da so Izraelci napadalci ter se morajo zato prav oni prvi umakniti.

Najnovejši stik med vlado in opozicijo (vest je posredovala uradna radijska postaja) sledi pozivu predsednika Džemajela »vsem libanonskim strankam, neodvisno od njihovih ideologij in njihovih političnih stališč«. Sestanek bo v predsedniški palači v Baadi.

Ta novi razplet dogodkov je negativna (za Izrael in krščanske desničarske sile v Libanonu) posledica obiska izraelskega obrambnega ministra Arensa v Bejrutu. Tu je A-

rensa sprejel sam predsednik »falange« Pierre Džemajel skupaj z drugimi krščanskimi veljaki. Obisk je povzročil silovite reakcije muslimanskega prebivalstva, tudi zmerno usmerjenega. Predsednik vlade Šafik Wazam (po libanonski tradiciji je predsednik republike kristjan, predsednik vlade pa musliman) je v znak protesta ostal doma. Udeležil se je seje vlade šele potem ko je Amin Džemajel javno obsodil početje krščanske falange ter sploh vse zasebne ali strankarske stike Libanoncev s tujimi funkcionarji.

Pri tem ne smemo pozabiti, da je Amin Pierrov sin. Predsednik republike je tako obsodil svojega očeta in stranko kateri pripada. Samo tako je lahko ohranil libanonsko enotnost ter odprl pot pogajanjem z opozicijo (muslimansko in tudi krščansko). Ta razplet dogodkov prav gotovo ne prija Izraelu in tudi ZDA,

ki so se že s Habibom oslanjale izključno na Izraelce in niso hotele upoštevati Sirije. Ta pa je prav v tem trenutku pokazala določeno pripravljenost na pogajanja.

Vohunska afera v Španiji

MADRID — Niti Španija se ne more izogniti vohunskim aferam, v katerih na srečo niso soudeleženi tuji »špijoni«, ampak pripadniki vojaških informativnih služb (CESID). Tednik »Cambio 16« piše v svoji zadnji številki, da je bilo v bližini vladne palače v Madridu pravo oporišče CESID, kjer je delovalo sedem mož pod poveljstvom nekega polkovnika. Prisluškovali so zasebnim in tajnim pogovorom Adolfa Suareza, Leopolda Calva Sotela in Felipa Gonzaleza.

Vprašanje brez odgovora

Policija se je brutalno zagnala v matere na Plaza de Mayo v Buenos Airesu, ko so zahtevale od argentinskega režima odgovor, kam so od leta 1970 dalje izginili njihovi sinovi (Telefoto AP)

Nova afera zaradi prodaje »težke vode«

WASHINGTON — Na obzorju se kaže nova mednarodna polemika, katere protagonist je tokrat »težka voda«. A pojdemo po vrsti. »Washington Post« je včeraj objavil vest, po kateri so ZDA autorizirale Zahodno Nemčijo, da lahko proda Argentini pošiljko 143 ton »težke vode« za jedrske reaktorje. Ameriške oblasti so izdale dovoljenje kljub temu, da Argentina noče sprejeti določil o uporabi jedrske energije v miroljubne namene in ne dovoljuje mednarodnih inšpekcij.

Neki ameriški funkcionar pa je izjavil, da pošiljka vendarle ni tako velika in da je Argentina zagotovila, da bo »težko vodo« uporabila izključno za jedrske reaktorje v električnih centralah. Ta dejstva pa v ničemer ne morejo zakriti političnega aspekta. ZDA skušajo izboljšati odnose z Buenos Airesom, ki so se močno skrhalo po falklandski krizi.

In zakaj je bilo za prodajo potrebno ameriško dovoljenje? Pošiljka »težke vode« je bila ameriške proizvodnje, ZDA pa so jo potem odstopile evropskim zaveznikom pod pogojem, da mora biti vsaka naknadna prodaja »opremljena« z ameriškim dovoljenjem. Da bi bila zagonetka še bolj zapletena naj povemo, da je ZRN prodala »težko vodo« Veliki Britaniji... Prav od včeraj pa je prišla iz dobro obveščenih ameriških krogov vest, da so prav ZDA »prepričale« britanskega zaveznika naj proda »težko vodo«, seveda ne direktno Argentini, ampak posredno, kot se je pozneje izkazalo.

Priraja jih dolinska občina v polovici septembra v Boljuncu

Mrzlične priprave na III. kmetijske dneve

Čeprav manjka še skoraj mesec dni časa, se v dolinski občini mrzlično pripravljajo na III. Kmetijske dneve, ki bodo od 16. do 19. septembra v Boljuncu, v občinskem gledališču France Prešeren in na prostoru, ki ga obkroža. Organizira jih dolinska občinska uprava, pokroviteljstvo pa so prevzeli avtonomna dežela F-JK, pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo, tržaška pokrajina, Kraška gorska skupnost in trgovinska zbornica.

«Ko smo Kmetijske dneve pred dve letoma prvič priredili, nam pravi predsednik pripravljalnega odbora, občinski odbornik Boris Mihalič, «je bil celoten program osredotočen na stanje kmetijskega sektorja v občinskih mejah; tudi iz previdnosti nismo hoteli teh meja razširiti; prireditve pa je dobro uspele, zaradi česar smo lani te meje odprli celotni pokrajini, letos pa je prireditev zadobil skoraj pokrajinski status, o čemer pričam tudi že samo pokroviteljstvo tako kvalificiranih ustanov.»

Program tega štiridnevnega praznika bo seveda, tako glede kvalitete kot kvantitete, primeren za prireditev takega pomena. Organizatorji so že meseca maja intenzivno poprijeli za delo, da bi obiskovalcem nudili čim več; do najmanjše podrobnosti so pripravili obširen program, za uresničitev katerega so v teh dneh zaposleni vsi člani pripravljalnega odbora, katerih delo koordinira predsednik Mihalič. Predvsem pa si prizadevajo, da bi ta praznik res imel pokrajinski značaj, zaradi česar toplo vabijo tudi kmetovalce iz drugih občin, da bi se udeležili raznih razstav in prireditev.

Sicer pa se bodo III. Kmetijski dnevi začeli s skupno sejo upraviteljev občin iz tržaške pokrajine, pokrajine Trst, Kraške gorske skupnosti, avtonomne dežele F-JK — pokrajinskega kmetijskega nadzornišva in tržaške trgovinske zbornice. Predmet razprave, ki bo v petek 16. ob 17.30, bo naslednji: «Perspektiva in vloga Kmetijskih dnevov na krajevni ravni»; predstavniki omenjenih ustanov in organizacij bodo imeli priložnost, da se izrečejo o prihodnosti te prireditve, ki je v prvih dveh izdajah požela velik uspeh; mnenja in nasvete bodo organizatorji gotovo upoštevali.

Uradno pa se bodo Kmetijski dnevi začeli, ob 19.30, z okroglo mizo na temo: «Utrditve, razvoj in integracija kmetijskih dejavnosti v obmejnih regijah»; pri njej bodo sodelovali dežela F-JK, SR Slovenija, tržaška trgovinska zbornica, gospodarska zbornica Slovenije, KGS, tržaška pokrajina, sindikalne organizacije (Kmečka zveza, pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev in združenje kmetovalcev) in organizatorji dolinske občinske uprave. V naslednjih dneh bodo na vrsti še naslednje predavanja in razprave: v soboto ob 20.30 razprava o vprašanju vina z nadzorovanim poreklom (DOC), osmice in vinskih razstav; zakaj ta tema? O vprašanju vina z nadzorovanim poreklom se v zadnjih mesecih sploh ne govori več, zaradi česar bi se odgovorni morali izreči, kako je trenutno s tem problemom; glede osmice in vinskih razstav pa se pojavljajo določeni problemi (v dolinski občini so jih v glavnem rešili), ki jih je treba raz-

čistiti. V nedeljo ob 9. uri bo priznani živinozdravnik iz Bologne predaval o boleznih zajcev, ob 11. uri pa bo razprava o kmečkem turizmu, pri kateri bodo sodelovali predstavniki deželne ustanove za razvoj kmetijstva, dežele ter strokovnjaki iz Slovenije in Trenta. V ponedeljek, ob 20.30, bo še predavanje o sadjarstvu in čebelarstvu.

V kulturnem programu bosta nastopili dve godbi: ena v soboto, druga pa v nedeljo; v petek bodo po okrogli mizi nastopili primorski harmonikarji, katerih spored bo posnel Radio Koper in ga nato oddal. V nedeljo, ob 18. uri, bodo nagrajevanja, nakar bo nastopila folklorna skupina italijanske narodnosti v Jugoslaviji iz Vodnjana.

Posebno pa je bogat program razstav, ki si jih bo moč ogledati med štiridnevno manifestacijo. Prireditelji so poskrbeli za razstave živine (prisotnih bo okrog 50 glav živine in trije biki iz pokrajine, tehnično pomoč in organizacijo bo nudilo združenje rejcev), prašičev (prireditelji se trudijo, da bi obiskovalcem nudili pravo zanimivost), kmetijskih pripomočkov, fitofarmaceutskih pripravkov, zajcev in perutnine, čebelarstvih pripomočkov, zelenjavnih pridelkov in sadja, domačega grozdja za vino, cvetja, ptičjo razstavo, ki je za prireditev prava novost, fotografsko razstavo kmečkega življenja, ki jo bo pripravil fotograf Mario Magajna, razstavo strokovnih publikacij, etnografsko razstavo, na kateri bodo na ogled stara in sodob-

na kletarska oprema ter čipke in ročna dela ter še pokušnjo kraškega mleka in domačega olja.

Malokatera prireditev nudi tako bogato izbiro! Sicer pa se je prireditev obvaroval tudi pred muhastim septembrskim vremenom, ki bi lahko speljalo po vodi ves njegov trud. Najel je velik šotor (pokril bo okrog 1.200 kv. metrov površine), ki ga bo postavil na prostoru sedanje kornišnice.

Taka prireditev tudi nekaj stane; predsednik pripravljalnega odbora meni, da bodo stroški znašali okrog 20 milijonov lir; trgovinska zbornica je že prispevala pet milijonov lir, KGS bo zagotovila nagrade (v višini nekaj milijonov lir) za razstavo živine, ostale stroške te razstave (zavarovalnino, prevoze, krmo itd.) pa bo krila Hranilnica z Opčin, ki je prispevala štiri milijone lir, organizatorji pa tudi letos upajo na podpore raznih podjetij iz industrijske cone. Med stroški pa ni všteto delo vseh ostalih, saj je popolnoma prostovoljno.

Islamski kovanci na razstavi v Sosljanu

Tržaška letovišarska in turistična ustanova bo priredila v sodelovanju s tržaškim numizmatičnim krožkom in pod pokroviteljstvom princa Thurn und

Taxisa razstavo na temo «Islamski svet in njegovi kovanci». Razstavo bodo odprli v torek, 23. avgusta, ob 18.30 v prostorih sesljskega sedeža ustanove. Odprta bo do sobote, 27. avgusta, od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

Vse hujša suša na Krasu

Take suše, kot poroča naš dopisnik iz Sežane, ki se zadnje dni seveda le še stopnjuje, na Krasu ne pomnijo že pol stoletja. Najhuje je v Senožečah, kjer zdaj iz lokalnega vodovoda dobivajo samo 25 kubičnih metrov vode na dan namesto potrebnih 180. Zato morajo cisterne na dan pripeljati po 150 kubičnih metrov vode. Še posebej kritično stanje je v Sežani, ker je tu največ potrošnikov, industrija, zgoščena stanovanjska naselja, pa bolnišnica, zdravstveni dom, vrtec itd. Pri Kraškem vodovodu in štabu za civilno zaščito so poleg odloka o vrstnem redu dobave vode (ta velja že nekaj časa) morali začeti tudi izmenično zapirati vodovodne ventile. Tako so bili od torka dva dni brez vode vsi kraji od Štorij do Komna, razen Dutovelj, od danes pa vsi kraji od Gornjih Ležeh do državne meje, razen Sežane. Prepovedali so tudi jemanje vode na hidrantih, oziroma na polnilnih mestih, na območju od Gornjih Ležeh mimo Sežane do Komna. B. Š.

Festivala KPI na Opčinah in v Sosljanu

Na Opčinah in v Sosljskem zalivu se danes in jutri nadaljuje festivala «Unità in Dela», ki ju prireja krajevni sekciji KPI. Praznik na Opčinah, ki se odvija na dvorišču Prosvetnega doma, se bo začel ob 18. uri z okroglo mizo na temo «Kaj nam danes pomenijo spomeniki padlim za svobodo?». Na srečanju bodo sodelovali prof. Jože Pirjevec, sen. Paolo Sema in dolinski župan Edvin Švab. Sledil bo ples z ansamblom «Aries». Jutri se bo praznik nadaljeval ob 16. uri, dve uri kasneje pa bo kulturni program z nastopom talkarjev ŠD Polet in SKD Tabor, nakar bo shod. Festival se bo zaključil s plesom ob zvokih ansambla «Aries».

Festival komunističnega tiska v Sosljskem zalivu, ki se je začel sinoči, se bo danes nadaljeval s turnirjem v briškoli, ki se bo začel ob 16. uri. Voditelji občinske sekcije KPI bodo nato predstavili javnosti dokument o turističnem razvoju dežele - nabrežinske občine. Ob 20. uri bo koncert ljudskih pesmi z duom Graziella Rota in Mauro Galgaro, zategni pa bo ples z ansamblom Lojze Furlana. Jutri ob 20. uri bo na prireditvi nastopil kantavtor Alfredo Lacosegliaz.

● Tržaška občinska uprava prireja od 2. do 16. septembra poletni letovanji za priletne ljudi v krajih Piano D'Arta in Valverde pri Cesenatico. Vsa potrebna pojasnila v zvezi s to pobudo nudijo na sedežih rajonskih svetov.

Danes in jutri v Boljuncu

Praznik gasilcev dolinske občine

Koristno delovanje društva prostovoljnih gasilcev «Breg»

Društvo prostovoljnih gasilcev «Breg» iz občine Dolina tudi letos priredi gasilski praznik ki bo danes in jutri na prostem pred občinskim gledališčem «France Prešeren» v Boljuncu. Društvo deluje letos že šesto leto, saj je bilo ustanovljeno med prvimi, takoj na začetku, ko so sprejeli deželni zakon ob izvajanju državnega zakona, ki predvideva prostovoljno gasilsko službo, razčlenjeno po vsem državnem ozemlju. Že dobro leto deželni krogi govorijo o civilni zaščiti, ki naj bi jo opravljali prostovoljni gasilci na svojem območju. Tako bodo prostovoljni gasilci imeli še pomembnejšo vlogo v današnji stvarnosti.

O potrebi po ojačitvi poklicne gasilske službe nam pričajo številni gozdni požari, ki se pojavljajo vsako poletje in uničujejo dragocene zelene površine. V naši državi zgori vsako leto približno 40.000 ha gozdov, medtem ko pogozdijo šele 20.000 ha površin.

Prvenstvena naloga prostovoljnih gasilcev je ta, da preprečujejo nastanek požarov s čiščenjem gozdov in s hitrimi posegi v primeru požarov, tako da lahko ohranimo naše gozdove, ki so življenjsko važni.

Društvo prostovoljnih gasilcev v dolinski občini trenutno šteje 50 članov in doslej je opravilo številne posege. Letos razpolaga tudi s kombijem in terenskim vozilom ter drugo opremo, ki pa ne zadostuje za vse člane. Za učinkovitejšo in varnejše delo je potrebna še dodatna oprema.

Prostovoljni gasilci imajo svoj sedež v slačilnicah bivšega nogometnega igrišča v Boljuncu, ki ga je dala na razpolago občinska uprava.

Društvo prostovoljnih gasilcev goji prijateljske stike s sosednimi gasilskimi društvi v Hrvatinih in Črnem kalu ter s poklicnimi gasilci v Miljah in v Trstu, s katerimi tudi sodeluje pri vseh posegih v gozdnih požarih.

Gasilski praznik je namenjen razvijanju prijateljstva med sosednimi društvi in poklicnimi gasilci. Poleg tega želi prikazati javnosti spektakularno, a trdo plat gasilskega poklica in predvsem propagirati to dejavnost med čim širšim krogom ljudi in tako ojačiti gasilske vrste. (ek)

Na povabilo MO SKGZ

Brigadirji Istre 83 na obisku pri vrstnikih

Včeraj so predstavniki Mladinskega odbora pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi sprejeli večjo skupino brigadirjev iz zvezne delovne akcije Istra 83, ki poteka v tem času v kraju Vanganel pri Kopru. Nad štirideset mladincev iz Slovenije ter iz drugih jugoslovanskih republik, ki v okviru delovne akcije gradi višinski vodovod pri Šmarju, je obiskalo Tržaško, da se pobliže seznani z življenjem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Stiki med mladimi iz zamejstva ter mladinskimi brigadirji potekajo namreč že več let in sicer v okviru obmejnega sodelovanja med Mladinskim odborom ter obmejnimi občinskimi konferencami Zveze socialistične mladine Slovenije.

Na včerajšnjem obisku so se mladi iz sosednje republike pobliže seznanili s tržaško stvarnostjo, saj so v zgodnjih popoldanskih urah obiskali dolinsko občino, kjer jim je župan Edvin Švab orisal politično in upravno ureditev v Italiji ter jih seznanil z delovanjem nekaterih okoliških občin na Tržaškem, v katerih je večina prebivalstva slovenske narodnosti in kjer zato tudi občino v glavnem upravljajo slovenski predstavniki. Brigadirji so si nato ogledali slovensko

gledališče «F. Prešeren» v Boljuncu ter se ob spomeniku poklonili domačinom padlim v NOB. Nato so se činom padlim v NOB. Nato so se gostje, katere so spremljali tudi predstavniki Občinske konference ZSMS iz Kopra, z avtobusom popeljali pred bazoviški spomenik Bidovcu, Marušiču, Milošu in Valenčiču, kjer jih je ču. Pozdravil ravnatelj Zgodovinskega oddelka NSK Milan Pahor. Pahor je mladim iz Slovenije orisal bližnjo zgodovino naših krajev ter se posebej zaustavil pri obdobju fašističnega nasilja in udeležbe naših ljudi v narodnoosvobodilni borbi. Obsodil je tudi zadnje fašistično rovarjenje po slovenskih vaseh v predvolilnem obdobju ter poudaril potrebo po budnosti, saj, je povedal, fašistična ideologija v Italiji še vedno ni strta.

Mladi brigadirji so se na večer popeljali še v Križ, kjer so se ogledali vasi in prijateljskem razgovoru s predstavniki vaških organizacij udeležili poslovnega družabnega večera.

● Mljska občina prireja v torek, 23. t.m., ob 11.30 na županstvu tiskovno konferenco o problemu tamkajšnjega vodovoda. Konferenco bosta vodila župan Bordon in pristojni odbornik Mutton.

Obisk v obrtni delavnici Silve Bogatec Pri kostanju na Kržadi

Ko mrtvemu usnju vtisneš lastni utrip

Niti med najstarejšimi ga ni Križana, ki bi vedel, koliko je pravzaprav star, in ne Križanke, ki bi si mogla Kržado omisliti brez njegovega veličanstva. «Od pamtliveke stoji tu», modrujejo kraške korenine. Nedavno ga je načelo gniti, pa so mu vlili cementa in zdaj se ravno tako ponosno bohoti in trdovratno kljubuje neizprososti časa kakor v davni. Silva Bogatec ima tik za njim trgovino in poimenovala jo je po njem: «Pri kostanju». Divjem, seveda.

Silva sodi med peterico (ali šesterico, če upoštevamo, da sta pri Doljakovih dva: Albert in Bogomila), ki bo od 24. avgusta dalje v repenski Kraški galeriji razstavljala umetniške obrtne stvaritve in še oplemenitila Kraško ohcet. Na ogled bodo njeni priznani modni izdelki iz usnja. Kdo je Silva Bogatec?

Po dokončanem študiju na krajevnem industrijskem zavodu je morala krepko zavijati rokave. V družini jih je bilo šest, očetu je električni tok nepovrnljivo pohabil obe roki, treba pa se je bilo preživljati. Ded je prispeval izrizek od ulova, Silva pa frizerski zaslužek. Sledila je poroka, privlekla je Elena in Silva je opustila škarje in glavnik, da bi se z dušo in telesom posvetila detetu. Ne-

kaj pa ji še vedno ni dalo miru. Človek hlasta po življenjskem cilju, da uveljavi svojo istovetnost, svojo osebnost, najsi bo ta cilj, kot je na-

glasila Silva, le uvod v iskanje drugega cilja. Ko je Elena dopolnila 10. leto, je vse postalo lažje; obdobje, ko je otrok najbolj ranljiv in potre-

ben najskrbnejše materinske nego, je minilo in Silva se je pričela samostojno razvijati v mojstrico usnjarske umetnosti (sama se sicer ima še danes za nekakšno vajenka, toda njene stvaritve govore drugače).

Marca 1981 se je vpisala v seznam obrtnikov na trgovinski zbornici, pet mesecev zatem je odprla v Križu, št. 168/A, trgovino in delavnico. Kot začetnica obrtne dejavnosti je prejela od deželne ustanove ESA posojilo po znižani obrestni meri, vendar šele po zagonu dela, ni pa dobila prispevka v višini milijona lir, ker zanj ni vedela, a je na to, da ima do njega pravico, tudi nihče ni opozoril. Do samostojnosti v poklicu so ji pomagali z nesebičnimi nasveti kolegi iz Firenc, Chioggie in Tržača, predvsem pa si je pomagala sama z močno voljo in doseglja zaželeno: to, da je vsak njen izdelek pristen, da nosi njen osebni pečat, kar je v tej panogi pač bistvene važnosti.

V okusno opremljeni in z mnogovrstnim cvetjem okrašeni trgovini smo videli le kanček vsega, česar so sposobne njene večje roke: ženske obleke iz različno obarvanega semiša, nekatere z gumbi iz jelenjih rogov, ženske in moške športne jopiče prav tako iz irhovine, ki se ti pod prsti vdaja nežno kot svila, pa majice

mnogovrstnih krojev, usnjene ženske torbice in bisage, usnjena pokrivala za telefonske imenike in knjige, hranilnice za osebne izkaznice, vozniške dovoljenja in siceršnje zasebne listine ne pa tudi za muzikasete, ženske in moške pasove in tako naprej. Vse to okrašeno z risbami ali pa pirografskimi, ki odražajo naravno in folklorno motiviko, od simboliziranih sončnih žarkov in kraškega listja do cvetnih in slovenskim ljudskim običajem tako dragih srčk. Gornje in še mar tako drugega Silva izdeluje tudi (in sika drugače) Silva izdeluje tudi (in menda predvsem) po naročilu: dvojniki ne mara, preveč jo spominjajo na plitkost serijske izdelave.

Silva Bogatec je sodelovala na modnih revijah na mednarodnem tržniškem vzorčnem velesejmu oz. v parizviljoni ESA lani in letos, na kolektivni razstavi in sejmju umetne obrti pred lanskim božičem na pomorski postaji ter (letos) na podobni razstavi in modni reviji v Vili Manin pri Passarianu kot edina Slovenka. Lani se je tudi udeležila I. simpozija o umetni obrti v Paularu, kjer je poklicna šola za umetno obdelavo lesa, železa in keramike (prej dveletna, sedaj triletna). Njeni konjčki: Planinstvo, smučanje, jadrnanje in zahtevno berivo.

DRAGO GASPERLIN

Po aretaciji «plavolasca» v četrtek popoldne

Podrobna obnovitev Calvijevega bega

V četrtek, nekaj ur potem ko so organi pregona izsledili aretirali «plavolasca», ki naj bi junija lani pomagal Calviju pri begu iz Italije, so tržaški preiskovalci obnovili tržaško etapo Calvijevega odiseja, ki ga je privedla, nekaj dni pozneje, v zagonetno in še ne povsem razjasnjeno smrt pod mostom Blackfriars (Crnih menihov) v Londonu. Pri sodnijski obnovitvi, ki se je začela, kot Calvijev beg iz Trsta, v nočnih urah in je trajala vse do štirih zjutraj, je bil poleg «plavolasca» prisoten tudi Emilio Pellicani, desna roka sardinskega podjetnika Flavia Carbonija. Prav Pellicani je s svojimi izjavami omogočil aretacijo «plavolasca», katerega je med soočenjem tudi prepoznal.

Obnovitev Calvijevega bega se je začela pred hišo tržaškega tihotapca Silvana Vittorja. «Plavolasca», ki naj bi bil star kakih 40 let in naj bi se ubadal v Trstu s podobnimi «stvarmi» kot Vittor (njegovga imena preiskovalci še niso izdali zaradi preiskovalne tajnosti), naj bi prepeljal Calvija in Vittorja do pomola, kjer je imel Vittor privezan svoj motorni čoln Uragan. Medtem ko je Vittor z motornim čolnom prepeljal Calvija v Jugoslavijo, je «plavolasca» prestopil mejo s svojim avtomobilom, v katerem pa naj bi bila, poleg njega in Pellicanija, še ena oseba. Prav to osebo tržaški preiskovalci sedaj iščejo. V Jugoslaviji, nedaleč od meje naj bi Calvija spet vkrcali v avtomobil in ga prepeljali v Celovec.

Preiskovalci so včeraj povedali, da je bila obnovitev bega še kar uspešna, pri čemer so poudarili, da je Pellicani tudi tokrat odločilno sodeloval s pravico. «Pla-

volasec» je takoj po aretaciji odločno zanikal, da bi bil vpleten v Calvijev beg in je tudi ponoči vztrajal pri tej svoji trditvi.

Po naporni noči so imeli preiskovalci še naporen dan. Preiskali so stanovanje «plavolasca» in tudi tu baje našli «dokaj zanimive dokumente», ki jih sedaj preverjajo. Prav tako so še enkrat zaslišali obtoženega moškega, vendar se o tem zasliševanju ni izvedelo še ničesar. «Plavolasca» je obtožen nudenja osebne pomoči Calviju in sodelovanja pri ilegalnem prestopu meje.

Preiskovalce sedaj verjetno najbolj «žuli» iskanje še preostalega človeka, ki naj bi bil vpleten v tržaško etapo Calvijevega bega. Poleg tega iščejo tudi Silvana Vittorja, ki so ga po šestih mesecih preventivnega zapora izpustili 22. junija na svobodo. Njegova verzija o Calvijevem begu se v marsičem razlikuje od verzije, ki jo je dal preiskovalcem Pellicani. Vittor na primer ni v svoji pripovedi omenil «plavolasca», poleg tega je izjavil, da ni videl znanega Calvijevga kovčka med prevozom Calvija na istrsko obalo. Pellicani z druge strani trdi, da je imel Calvi kovček pri sebi, ko je stopil v čoln.

Takoj po aretaciji «plavolasca» je bilo mnogo govora o možnosti, da je bil prav on tisti, ki naj bi pred približno desetimi meseci obvestil finančne stražnike o morebitnem begu velikega mojstra lože P2 Licia Gellija iz švicarskega zapora Champ Dollon. Preiskovalci včeraj niso ne potrdili ne zanikali teh domnev. Potrdili so le, da bodo v prihodnjih dneh točno preštudirali vse zaplenjene dokumente in jih nato predali milanskim kolegom, ki vodijo preiskavo o Calvijevem begu. (ŠČ)

V poslovalnici avtomobilskega kluba

Neuspel rop na Pesku

Policija in karabinjerji še vedno iščejo neznanega moškega, ki je v četrtek zvečer skušal oropati poslovalnico italijanskega avtomobilskega kluba (ACI) pri mejnem prehodu na Pesku. Zgodilo se je približno ob 20. uri, ko se je vodji urada, 40-letnemu Giorgiu Bezziju (Ul. Monte Canin 11) nenadoma zoperstavil zakrinkani moški s pištolo v roki. Ropar je v italijansčini, s poudarjenim furlanskim naglasom zahteval od Bezzija, da mu izroči ključ železne blagajne, ki je v enem izmed uradov poslovalnice. Sprva je Bezzi mislil, da gre za neokusno šalo, saj je res težko verjeti, da bi človek izvedel rop v neposredni bližini mejnega prehoda, kjer so dan in noč policisti. V resnici pa ni šlo za šalo.

Tega se je Bezzi zavedel, potem ko mu je zakrinkani ropar z gromkim glasom še enkrat ukazal, da mu izroči ključ ter mu spet naperil pištolo. Najhujše pa je tedaj preprečila Bezzijeva žena Angela, ki je v tistem trenutku vstopila v poslovalnico ACI, v hipu je stekla v bližnjo sobo ter zaklenila za sabo vrata. To je zmešalo štrene zakrinkanemu moškemu, ki se je tudi sam zbal ter jo kar peš pobrisal proti bližnjemu «Touringu», kjer se je za njim izgubila vsaka sled. Naj omenimo, da sta bila v tistem trenutku v poslovalnici ACI še dva uradnika, ki pa nista ničesar slišala in sta mirno nadaljevala svoje delo.

● Tudi rajonski sveti, ki so v prvi polovici poletja poslovali s polno paro, so si privoščili počitnice. Kljub temu pa se nekateri sestajajo tudi v

teh dneh. Za prihodnji teden je na primer napovedana seja rajonskega sveta za Kjadin in Rocol. Seja bo v četrtek, 25. avgusta, ob 19 uri na sedežu v Ul. dei Mille 16.

● V okviru kulturnih prireditev «Trst, poletje 1983» bo v petek, 26. avgusta, ob 20.30 koncertiral na Starem trgu kitarist Giancarlo Della Casa. Umetnik bo izvajal Bridlove Villa-Lobosove in Henzlove skladbe.

Pismo Bojana Štiha prirediteljem «Drage 83»

Letošnje «Drage» naj bi se po namenih prirediteljev, udeležil tudi znani kulturni ustvarjalec Bojan Štih. Na vabilo pa je Štih odgovoril Društvu slovenskih izobražencev z naslednjim pismom:

Zahvaljujem se vam za pismo, s katerim me vabite, da bi se udeležil XVIII. študijskih dnevov letošnje Drage. Mislim, da je tema «Slovenija v osemdesetih letih» zanimiva in tudi aktualna. Razmišljati o slovenski prihodnosti je naša nacionalna in poglavitna kulturna, politična in idejno moralna naloga. Vendar pa tega ni mogoče storiti, če v razmišljanju ne sodelujejo enakopravno vsi subjekti današnje politične stvarnosti. Pomeni, da morajo Drago pripraviti komunisti in kristjani, eksistencialisti in materialisti, svobodomislec in ateisti. Prepričan sem namreč, da bi Draga, ki bi odsevala tudi sedanjo politično stvarnost «matične» Slovenije bila nadvse koristna. Bila bi spodbuda za dialog, za iskanje novih poti in tudi za polemiko o zgodovini in o sedanjosti. Vrnitve na staro seveda ni. To morajo spoznati predvsem in v prvi vrsti tisti, ki iščejo pot v prihodnost, v kateri se ne bodo ponovile bolezni starih časov «desnice» in «levice». Kdor se bo osamil, ali bo poskusil osamiti druge, bo hodil po «krivih» poti. Pripraviti Drago, ki bi bila zgolj negacija dosedanjega socialno političnega stanja v SRS in vloge slovenskih komunistov, je volensvolens konservativno dejanje. Takšno dejanje pa lahko škoduje v prvi vrsti vsem tistim subjektom v SRS, ki se še kako upirajo birokraciji, etatizmu, centralizmu in neostalinizmu. Demokratični socializem, ki temelji v samoupravnih pravicah vseh ljudi, je danes naše edino upanje in naša edina eksistencialna možnost preživetja. Tudi razgovori na študijskih dnevih Drage ne morejo iti mimo te možnosti in teme. To bi vam povedal, če bi prišel in se udeležil letošnje Drage.

BOJAN ŠTIH

SEKCIJA KPI
DEVIN - NABREŽINA

vabi na

FESTIVAL
KOMUNISTIČNEGA
TISKAv Seslanskem zalivu
danes, 20., in jutri, 21. avgusta.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 20. avgusta
SAMUEL

Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 20.06 — Dolžina dneva 13.55 — Luna vzide ob 18.50 in zatone ob 2.39.

Jutri, NEDELJA, 21. avgusta
IVAN

Vreme včeraj: temperatura ob 12. uri 30.3 stop., zračni tlak 1017.9 mb nestalen, veter 7 km na uro zahodnik, vlaga 46-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23.7 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Irene Tamaro, Chiara Fabro, Ilenia Zugna, Giulio Venier, Marko Mahnic, Valentina Romizi.

UMRLI SO: 72-letni Danilo Bodigoi, 71-letni Giacomo Lombardo, 60-letna Sabina Vicentini por. Cuzzot, 69-letna Silvana Rocco por. Zaccardi, 47-letna Nerina Zaro, 76-letni Giacomo Devescovi, 87-letni Francesco Golia, 71-letna Amelia Pirovich vd. Pizzi, 54-letna Maria Kanobely por. Delia, 56-letni Fiorenzo Casinelli, 81-letna Marina Gasparini vd. Aloiso, 81-letni Riccardo Mosetti.

Danes stopita v skupno življenje

IGOR in MAJA

Svojemu članu in njegovi izvoljenki želi mnogo sreče in razumevanja

sekcija KPI Just Pegan

Danes stopata na skupno življenjsko pot

IGOR GUŠTIN

in

MAJA ŠUTEJ

Obilo zdravja, sreče in razumevanja v zakonu jima želita

KD in FS Rdeča zvezda

Prispevki

V spomin na Uroša darujejo Vanda, Nada in Omar 20.000 lir za tabornike RMV.

V spomin na Uroša Košuto daruje družina Jelenič 30.000 lir za KD I. Grbec in 30.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja v Škedenju.

V spomin na Uroša Trna daruje sestra Perunika 50.000 lir za Rod Modrega vala.

V spomin na Uroša Košuto daruje ta Dragica in Drago 25.000 lir za Rod Modrega vala in 25.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Uroša Košuto - Trna darujejo za Rod Modrega vala Marino in Ljuba Košuta 50.000 lir ter sestra Visla in brat Bober 50.000 lir.

V spomin na Uroša Košuto daruje Zmaga Vidali z družino 50.000 lir za tabornike RMV.

Ob obletnici rojstva pok. mame Marije Rojc por. Santin daruje Egidia z možem Miljotom 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Boljunca.

V spomin na Uroša Košuto daruje ta Vojka in Ervin 20.000 lir za nove društvene prostore TPK Sirena.

V spomin na Uroša Košuto daruje ta Ada in Lino 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Dragi Gracijeli izrekajo občuteno sožalje ob izgubi očeta Bruna prijatelji Fonda, Jagodic, Jankovič, Jogan, Offizia, Ukmar, Veljak, Vuga in Zoch.

† Odšel je od nas naš dragi oče, brat in nono

Bruno Stocca

Pogreb bo danes, 20. t.m., ob 11.45 s pokopališča v Barkovljah.

Zalostno vest sporočajo hči Graziella z možem Devanom, vnuka Christina in Zeno, brata Mario in Giorgio, sestra Rita in drugo sorodstvo.

Barkovlje, Trst, 20. avgusta 1983

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

galebov
šolski
dnevnik
1983-1984

DOBITE GA V:

TRŽAŠKI KNJIGARNI —

Ul. sv. Franciška 20

KNJIGARNI TERCON —

NABREŽINA

TRAFIKI TRETJAK —

KRIZ

TRAFIKI SEDMAK —

PROSEK

TRAFIKI CHESSA —

Narodna ulica, OPČINE

PAPIRNICI ŽERJAL —

BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI,

POHITITE Z NAKUPOM!

Tržaški alpinisti odpotovali v Nepal

Včeraj je odpotovala iz Trsta skupina štirih tržaških alpinistov, članov društva «Alpina delle Giulie», ki bo skušala preplezati goro «Cho - Oyu» (8153 m) v nepalskem pogorju, na meji z LR Kitajsko. Skupino, ki bi morala po predvidevanjih doseči vrh konec septembra, sestavljajo Tony Klinderaht (načelnik) ter Franco Toso, Tullio Ferluga, Roberto Goberna in Piero Gerin.

Včeraj popoldne med Opčinami in odcepom za Bazovico Tovornjak «zaprl» trbiško cesto

Odsek trbiške ceste med Opčinami in odcepom za Bazovico je bil včeraj popoldne nekaj ur zaprt prometu zaradi slikovite nesreče, v kateri na srečo ni bilo hujše ranjenih. Po izjavah karabinjerjev je nesreči botrovala težnja, ki je popoldne razmočila cestni promet, da je postalo dokaj spolzko. Na takem razmočenem cestnišču je poskusil voznik tovornjaka s priklopnim

kom videmske registracije, 44-letni Giovanni Spada iz kraja Corno di Rosazzo, zavirati med vožnjo po cesti navzdol proti mestu, nekaj sto metrov pred odcepom ceste za Bazovico. Manever se mu ni posrečil, ker je težko vozilo zaneslo v levo. Kabina tovornjaka je tresčila v občestne skale ter se zasukala nazaj, tako da se je del tovornjaka zagostil pod

priklopnik, le-ta pa se je postavil po cesti počez in je «zasedel» vso levo stran cestišča.

Še predno so prišli na kraj nesreče mestni redarji in gasilci, so mimoidoči vozniki poskusili «obiti» veliko oviro po desni strani cestišča. Tako je storil tudi Tržačan Giorgio Bisotto, ki se je s svojim fiatom 128 vračal proti mestu. Ravno takrat pa je z nasprotni strani, prek dvojne bele neprekinjene črte na cestišču privozil golf nemške registracije, ki ga je upravljal turški državljan Kadir Turan, v avtomobilu pa sta se peljali še dve ženski. Zaradi razmočenega cestnišča so tudi tokrat odpovala zavore: fiat 128 je trčil v golf, na sredo tudi tokrat brez hujših posledic za potnike.

Na kraj so prispeli mestni redarji, ki so preusmerili promet po drugih cestah. Posegli so tudi tržaški gasilci, ki so se morali precej potruditi, predno so z avtomobilskim žerjavom odstranili tovornjak in priklopnik s ceste.

● Deželni sindikat umetnikov UIL prireja tudi letos tradicionalni ex-tempore, ki se bo odvijal na Trgu Unità. Platna bodo predstavniki sindikata ožigosali v petek, 26., v soboto, 27. in v nedeljo, 28. avgusta na sedežu deželne umetniške zveze (Drevored Ip podromo 2).

Po 81 letih voženj med Trstom in Opčinami ga bodo prenovili Openski tramvaj bo kmalu spet stekel v zadovoljstvo številnih ljubiteljev

V zadnjih mesecih se marsikdo zaman ozira po Oberdankovem trgu, češ, kdaj bo pripeljal na končno postajo modri vagon openskega tramvaja. Tega priljubljenega, lahko bi rekli celo enkratnega prevoza, ki je postal nekaka folklorna značilnost Trsta, od prvega maja sem ni videti na progi. Oopenski tramvaj počiva namreč v remizi, kajti spomladi je tržaški Konzorcij za javne prevoze ACT sklenil, da bo tramvajsko progo posodobil v skladu z zadnjimi ministrskimi predpisi.

Prav kmalu, in sicer prve dni prihodnjega meseca, pa bo openski tramvaj slavil pomembno življenjsko obletnico, saj bo 10. septembra točno 81 let, odkar so leseni vagoni začeli neutrudno voziti domačine in meščane po strmi kraški rebri proti Opčinam.

V prejšnjem stoletju je bila za Opence pot v mesto nekoliko težja: ali so se posluževali domačih prevoznih sredstev, se pravi koles in vozov, ali pa so se v mesto podali kar peš. Poleg tega so imeli na razpolago še železniško zvezo, saj so se lahko posluževali vlakov, ki so vozili na progi Trst-Postojna.

Prvi načrti za tramvajsko povezavo med Opčinami in Trstom so se rodili na začetku našega stoletja, ko je bil še govor o širši progi, ki naj bi mesto povezovala z različnimi kraškimi vasi ter peljala celo do Dutovelj in Vipave.

Zaradi prve svetovne vojne pa se je načrt le delno uresničil. Vsekakor je 9. januarja 1901 «Špšno podjetje za elektriko», ki je imelo svoj sedež na Dunaju, sprejelo nalogo, da zgradi tramvajsko progo s Trga Caserma (sedanji Oberdankov trg) do openskega središča. Tako je, po preizkusni vožnji, 10. septembra 1902 zeleni vagon na železnih kolesih, ob prisotnosti številnih krajevnih oblasti, novinarjev in predvsem številnih radovednih meščanov, zdrvel po okornih tračnicah na progi Trst-Opčine.

Šele mesec dni kasneje pa je me-

sto presenetila nesreča, na vso srečo brez hujših posledic. V zgodnjih jutranjih urah, ko se je tramvaj z vozniškim spuščal po Škorklji, se je gonilna kabina s tramvajem iztirila in prevrnila. Po dogodku je nastala še dandanes vsem dobro znana ljudska pesem o openskem tramvaju, ki je rojen pod nesrečno zvezdo, ker se je z voznikom vred prevrnil.

Toda «Delniška družba tržaških malih železnic» (Società Anonima Piccole Ferrovie), ki je upravljala openski tramvaj za celih šestdeset let, ni

gel kvačjemu hitrost 8 kilometrov na uro. Po vpeljavi novega vlečnega sistema, ki je deloval in še dandanes deluje na osnovi dveh vlečnih vozov s posebnimi varnostnimi zavorami in 930 metrov dolge jeklene vlečne žice, pa je tramvaj postal tudi varnejši. Leta 1939 so novi progi dodali še nove tramvaje s sodobnim motorjem, vožnja od Trsta do Opčin ter v obratno smer, ki je trajala prvotno štiri-deset minut, pa se je tako skrajšala skoro za polovico. Od tega leta do današnjih dni si se namreč lahko na

Danes in jutri v Prosvetnem domu

Razstava o openskem tramvaju

Danes in jutri bo v openskem Prosvetnem domu v okviru festivala komunističnega tiska na ogled razstava o zgodovini openskega tramvaja. Poleg zgodovinskega orisa priprav na gradnjo in poteka del ter tehničnih podatkov o progi in tramvaju, si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi vrsto izvirnih in deloma še neobjavljenih fotografij, ki so last tako posameznikov kot železniškega muzeja v Trstu. Razstavo je pripravil domačin Igor Dolenc, ki je tudi izvedenec za zgodovino železnic in ki je našemu dnevniku poklonil objavljene slike.

izgubila poguma, temveč je tramvajsko službo še izboljšala. Tako je nedanje električne lokomotive s posebnim zaviralnim sistemom zamenjala, leta 1928, z dodatnimi voznimi kabinami ali vozovi, ki se premikajo na osnovi vlečnega sistema z jekleno vrvjo ali žico.

Taki vozovi omogočajo, da openski tramvaj vozi po nenavadno strmi rebri, ki se začnejo kmalu po Oberdankovem trgu in se po Škorklji nadaljuje do Vrha, kjer nato tramvaj po razglednem grebenu zavije proti Piščancem in dalje do Obeliska. Na krajih največje strmine, ki dosega ponekod 25-odstotno nagnjenost, se je v prvih petindvajsetih letih tramvaj premikal izredno počasi, saj je dose-

Opčine popeljal v pičlih 24 minutah, s povprečno hitrostjo 20 km/h.

Lepa in razgledna pot, ki nas v okviru 5,17 km dolge proge popelje 348 m nad morsko gladino, je bila že na začetku priljubljena predvsem med domačini, kajti slednji so se lahko sedaj brez večjih težav vozili v mesto s tramvajem in tako pravočasno prišli na delo ali na trg. Zaradi svoje enkratnosti pa je openska proga, ki pač predstavlja nekako vmesno točko med tramvajem in vlečnico v pravem pomenu besede, prešla v krajevno zgodovino in začela privabljati tudi precejšnje število turistov. V začetku šestdesetih let pa je openski tramvaj prešel pod občinsko upravo in devet let pozneje pod oskrbo podjetja ACEGAT.

Čeprav so se letos poleti Openci ter prebivalci Piščancev in Škorklje začasno posluževali avtobusne proge št. 4 ali se podajali v mesto celo peš, pa, kot vse kaže marsikdo nestrpno pričakuje ponoven začetek tramvajskih voženj. Tramvaj bo dobrodošel tudi malčkom iz teh krajev, ki se vsak dan vozijo v Solo. Tržaški Konzorcij za javne prevoze ACT v tem okviru zagotavlja, da bo tramvaj jeseni, najkasneje oktobra ali novembra, začel redno voziti in sicer hitreje in varneje. Prenovitve zadevajo namreč predvsem vlečni sistem ter zavore, v tramvaj pa bodo vključili nov motor, ki bo deloval na elektronski osnovi in bo prihranil tudi na energiji. Tudi upravni in kontrolni sistem celotne službe bo elektronski, kar bo seveda zahtevalo manj truda s strani upraviteljev v kabinah. Dela, ki so pravkar v teku pa predvidevajo tudi preobnovo celotne proge in popravila pri tračnicah, se pravi, da bo stari openski tramvaj jeseni zdrdral proti mestu v popolnoma novi obleki.

Leta 1902 se je graditev zobate železnice iz mestnega središča po Škorklji do Opčin bližala koncu, saj je jeseni tramvajski vagon že stekel po tračnicah. Po strmini se je tramvaj vzpenjal in spuščal prav s pomočjo zobatega osrednjega tira, ki je služil kot zavora. Zobate lokomotive je leta 1928 tovarna Maschinenfabrik Th. Bell & Co. iz Krienza zamenjala z vlečnim sistemom, ki je omogočal, da sta po progi istočasno vozila dva tramvaja in sicer samo v nasprotno smer

Openski tramvaj je v prvi svetovni vojni služil prevozu ranjencev

Ob prvi vožnji so openski tramvaj okrasili z zelenjem, starejši Openci pa se še danes spominjajo na ta pomemben dan, ko so zeleni vagoni prvič vozili po zobatih tračnicah proti mestu. Datum prve vožnje je vsekakor sporen, saj italijanski viri navajajo 9. september, po avstrijskih in slovenskih virih pa tudi po pričevanju domačinov, naj bi bila otvoritvena vožnja 10. septembra.

Gledališča

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 21. avgusta, ob 20.30: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Predstava za izven na ploščadi pred Kulturnim domom v Novi Gorici. Ogled predstave je brezplačen.

V ponedeljek, 22. t.m., ob 21. uri: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Gostovanje PDG v Križankah v Ljubljani.

Izleti

Sekcija KPI iz Križa obvešča, da sta še 2 prosti mesti za izlet v sovjetsko Azijo od 4. do 18. septembra. Cena 1.365.000 lir. Za vpisovanje in informacije telefonirati na št. 220213.

Slovenska skupnost - sekcija Devin-Nabrežina organizira 3. in 4. septembra izlet z letalom v Cetinje, Lovčen, Sveti Stefan in Dubrovnik. Vpisovanje pri Ivanu Praelju in Anku Terčonu.

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet v Baško na Krk dne 4. septembra (in ne 28. avgusta). Informacije in vpisovanje v Ul. Valdirivo 30 - II. nadstr.

Kino

Ariston 21.30 «Blade Runner». H. Ford, R. Hauer.

Eden 17.30 «Vindictor — la guerra del ferro».

Fenice 17.00 «Chi vuole uccidere Miss Douglas?». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale Dvorana št. 1. 16.00 «Laure servizi erotici». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2. 16.30 «Zombi II.». Dvodana št. 3. 16.00 «Calde labbra». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 18.00 «Taxi driver». Robert De Niro.

Mignon 16.30 «Il mondo di una cover girl».

Aurora 17.30 «Conan il barbaro».

Capitol 17.30 «Megaforges».

Cristallo 17.30 «Agente 007: solo per i tuoi occhi».

Radio 15.30 «L'infermiera in vacanza». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 17.00 «Scanners».

Lumiere Do 1. septembra zaprto zaradi počitnic.

Moderno 17.30 «The Blues Brothers». J. Belushi.

Giardino pubblico 21.00 «Via col vento».

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH GASILCEV BREG — občina DOLINA

vabi na

2. GASILSKI PRAZNIK

v Boljuncu

danes, 20. in jutri, 21. avgusta.

DANES, ob 18. uri — odprtje kioskov

ob 20. uri — ples z ansamblom POMLAD

JUTRI, ob 15. uri — odprtje kioskov

ob 17. uri — prikaz teoretičnih in praktičnih GASILSKIH VAJ s sodelovanjem gasilcev iz TRSTA, MILJ, HRVATINOV in UMAGA

ob 19. uri — koncert godbe na pihala BREG

ob 20. uri ples z ansamblom POMLAD

VABLJENI!

INNOCENTI

servis - popravila

avtomehanična

delavnica S. GIUSTO

Ul. Montfort, 8 - Tel 793711

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl danes Romano P. rič v Velikem Repnu št. 13. Toči domače belo in črno vino (teran).

OSMICO je odprl Josip Gruđen iz Samatorce 6/A. Vabi vas na kozarček, še raje polič, belca ali terana.

OSMICO je odprl Rudi Košuta v Križu št. 44. Toči belo in črno vino.

KUPIM KNJIGE za 1. razred trgovske akademije. Telefonirati na št. 226309.

ODDAJAMO v najem dvosobno stanovanje na Krasu. Telefon 225-320.

KUPIM knjige za 1. razred učiteljskega. Tel. 910142.

NA SKAVTSKEM TABORU v Globasnici sem izgubil britvico, ki mi je bila drag spomin. Najditelja naprošam, naj mi telefonira na št. 227240.

OSMICO je odprl v Praprotni Edi. Toči sortirana bela vina in teran.

PRODAM skoraj novo omaro z mizo, posteljo, policami za knjige; dolžina 3,63 m, višina 2,70 m. Cena 1.500.000 lir. Tel. 226-577 od 14. do 15. ure.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

MENJALNICA vseh tujih valut

19. 8. 1983

Ameriški dolar	1.570
Kanadski dolar	1.270
Švicarski frank	730
Danska krona	163
Norveška krona	210
Švedska krona	200
Holandski florint	530
Francoski frank	196
Belgijski frank	26
Brit. sterling	2.380
Irski sterling	1.870
Nemška marka	53
Avstrijski šiling	84
Portugalski eskudo	11
Španska pezeta	10
Japonski jen	5
Avstralski dolar	1.290
Grška dramma	16.50
Debeli dinar	13.25
Mali dinar	14.25

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - Tel. 040-221-222

FILM :: FILM :: FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslonu

CASABLANCA
Režija: Michael Curtiz
Film izhaja iz leta 1942
Igrajo: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Claude Rains, Peter Lorre.
Italija 1, v soboto, 20. avgusta, ob 20.30

Casablanca je morda največji "cult movie" v zgodovini filma, predmet strastnega oboževanja s strani občinstva vseh kategorij, od najbolj zagnane sinefile do na smrt z dolgočasne "pritisaka" gumbov na avtomatu za menjavo TV kanalov.

Bogey in Bergmanova. Maska romantične ponotranjenosti v odgovor maski romantične akcije. Portret o samljenosti: ponosna, grenka, mrčna, pa vendar prekleto privlačna.

Gre torej za igro strasti in ljubezni, racionalnega in sanjskega, za sentimentalno pravljico, kjer se zaljubljenca usodno ločita. Zmes idealizma in cinizma (Bogart) in vse razumevalni instinkt (Bergmanova) in še druge danosti značajev nas globoko prevzamejo, ne moremo se ne uživati v to nedopovedljivo in protislovno ravnotežje, ki zahteva od nas, da živimo skupaj z drugimi sami, če hočemo ohraniti našo svobodo.

«SEGUENDO LA FLOTTA»
«FOLLOW THE FLEET»

Režija: Mark Sandrich
Film so snemali že 1936. leta
Igrajo: Fred Astaire, Ginger Rogers, Randolph Scott, Betty Grable, Lucille Ball
TV 1, v ponedeljek, 22. avgusta, ob 14.45

Italijanska TV posveča tri popoldneve (vedno ob 14.45 na TV 1) najlepšemu plesnemu paru ameriškega muzikala, Fredu Astairu in Ginger Rogers. Gornje delo je prav gotovo med njuni najbolj uspešnimi: vrtoglave in visoko akrobatske koreografije, prefinjeni tip-tap ob zvokih Berlinove glasbe, duhoviti dialogi...

«DUEL»
Režija: Steven Spielberg
Film je iz leta 1971
Igra: Dennis Weaver

RAI 2, v torek, 23. avgusta, ob 20.30
Dela je nastalo kot TV produkcija, vendar ni ostalo v mejah normalnega televizijskega predvajanja, marveč je bilo uspešno dosežlo ameriške in svetovne kinodvorane in tako omogočilo mlademu avtorju režijo drugega, »pravega« celovečernega filma «Sugarland Express» (1972). Spielberg, po študiju filma na univerzi, si je pridobil nadaljnjih izkušenj s režiranjem TV nadaljevanj, to se mu pozna tudi pri njegovem prvencu, ki je delno zavezan z izraznim kodeksom in konvencijam televizijskega medija.

Delno! Po drugi strani namreč sploh ni opaziti pretirane statičnosti ali brezizrazne in standardne rabe kamere. Nasprotno, ta je zdaj subjektivna, zdaj odlojena, vedno sugestivna; metafora, ki je izven in znotraj sodobnega človeka in smerokaz njegovega popada — razmerja s tehnologijo in z vsem, kar ta prinaša.

«ANNO UNO»
Režija: Roberto Rossellini
Film je iz leta 1974
Igra: Luigi Vannucchi

RAI 3, v sredo, 24. avgusta, ob 20.30

«VIA DEI POMPIERI, 25»
«TOZOLTO' UTCA 25»
Režija in scenarij: Istvan Szabo
Film je iz leta 1973
Igrata: Andras Balin, Lucyna Winnicka

RAI 3, v četrtek, 25. avgusta, ob 20.30

Skupaj z Jancsom in Kovaczom je med najbolj ustvarjalnimi in zanimivimi predstavniki madžarskega «movega filma» šestdesetih in sedemdesetih let. To nam je pokazalo tudi njegovo novejšo delo «Mephisto» ali «Tragična pantomima o zli usodi velikega gledališkega igralca». Še dve pripombi vsebinskega in informalnega značaja. V vsem njegovem opusu pridejo do izraza mladinska generacijska vprašanja in je prisotno jasno in neprisrčno razmišljanje o problemih sodobne, post-stalinistične Madžarske. V tem filmu je idejno čiščenje povezano s stilnim. Se poudarja kolektivna razsežnost spomina in sanj; vsaka tradicionalna organiziranost časa je razvita, glasbena podlaga ni več le didaktično — didaskalična pritliklina, pač pa neločljiv in dopolnilen del sporočila.

Filmi v kinodvoranah

«ARANCIA MECCANICA»
«A CLOCKWORK ORANGE»

Režija in scenarij: Stanley Cubrick
Film je iz leta 1971
Glasba: Rossini, Purcell, Beethoven, Walter Carlos, Rimski — Korsakov
Igrata: Malcolm McDowell, Patrick Magee

«BARRY LYNDON»

Režija in scenarij: Stanley Cubrick
Film je iz leta 1975
Glasba: Bach, Haendel, Haine, Mozart, Paisiello, Schubert, Vivaldi
Igrata: Ryan O'Neal, Marisa Berenson

Dva naslova iz ne preveč obsežne, štirje srednjemetražni in devet celovečernih filmov, filmografije ameriškega režiserja Stanleya Cubricka za to naše poletje, negibno in zato hlo nespremenljivo, ki tu pa tam navidezno zaživi v iluzorno resničnost in utrujene ritme turizma za vsako silo.

«Peklenska pomaranča» je pravi spektakel, dinamičen in dosleden prikaz glasbe in podob, mehanskih igral-skih pantomim. In je tudi znanstveno-filozofska parabola, ki s sarkazmom in groteskom opredeljuje razmerje narava — civilizacija.

«Barry Lyndon» je skok v preteklost, velika zgodovinska freska osemnajstega stoletja in subtilna biografija pustolovca, ko sintetizira v sebi duha časa.

«Pomaranča» je apokaliptična podoba sodobnosti, mrtvi ples nasilja, ki izvirja iz rasti, iz dezorientiranosti in tesnobe posameznika, iz nemočnega konformizma in vse večje standardizacije človeških odnosov.

Sijajen vzpon Barryja Lyndona in neslaven padec, njegova romanja po Evropi ob glasbi irskih koračnic in francoskih menuetov, vse to je nekakšen otožen labodji spev človeka in hkrati dobe, epohe iz katere izhajajo vse intelektualne in moralne dileme današnjega sveta.

Struški večeri poezije z 250 navzočimi pesniki

«STRUGA» — Malo mestece ob O-driskem jezeru Struga bo od 25. do 28. t.m. svetovno središče poezije. Letošnji struški festival «Struški večeri poezije» je že 22. mednarodna manifestacija, vezane literarne besedilne in kolo poročajo iz makedonskega mesta, se je doslej prija- desetih držav in tem dodajmo še ka- deset petdeset pesnikov iz vseh pre- delov Jugoslavije. Po podatkih or- ganizatorjev se bo na tem svetov- skih dvesto petdeset pesnikov, ese- najinec v primerjavi z vsemi doseda- njimi podobnimi manifestacijami v Strugi pričakujejo tudi velikega ar- tega, ki bo tokrat nagrajen z naj- zlatim venci struških večerov poezije. Ko je veliki indijski pesnik objavil svoj prihod v Makedonijo, je vendar da jo jemlje ne le kot priznanje sebi in svoji poeziji, pač

pa tudi kot priznanje bogati indij- ski literaturi in kulturi, kot priznanje indijskiemu prispevku svetovni litera- turi in kulturi.

Na letošnjih pesniških večerih v Strugi bodo posebno pozornost po- svetili trem pesniškim bogastvom in sicer sodobni češki in slovaški poezi- ji, nadalje venezuelski poeziji ter poe- ziji Bosne in Hercegovine.

Kakor je znano, se v okviru stru- ških pesniških večerov vršijo tudi se- stanki, zasedanja, predavanja in po- dobne manifestacije. Letos bo tema posebnega simpozija «Poezija med snom in realnostjo». Govor bo tudi o makedonski poeziji med dvema mani- festacijama, podelili pa bodo tudi nagrado «Bratje Miladinovci», ki jo bodo postumno dodelili Ademu Gae- laniju, nagrado skopske RTV pa bodo dali Milutinu Bebekovskemu za nje- govo otroško poezijo.

Ob letošnjih struških večerih bo izšla tudi zbirka poezij že omenjene- ga indijskega pesnika Argeja, tokrat v angleškem in makedonskem pre- vodu.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
13.00 Poletni maraton: v dar Geor- geju Balanchinu
13.30 Dnevnik 1
13.45 «Che carriera si fa con l'aiu- to di mamma» - film
15.10 Evrovizija:
London - atletika
18.00 Rim - vaterpolo
Evropsko prvenstvo:
Italija - Jugoslavija
19.25 Izžrebanje loterije
19.30 Nabožna oddaja
19.45 Almanah in Vremenske raz- mere
20.00 Dnevnik 1
20.30 Pod zvezdami '83 - zabavno glasbena oddaja
Vodijo Sammy Barbot, Corinne Cleary in Carlo Massarini
21.50 Dnevnik 1
22.00 «Anonimo veneziano»
TV drama
23.35 Programi prihodnjega tedna
23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenska slika
- Drugi kanal**
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.15 Dnevnik 2 - Lepa Italija
Mesta, vasi, osebnosti, stvari, ki jih je treba zaščititi
13.45 Programi za prihodnji teden
14.00 Čudovita zgodovina vlakov
Angleški vlaki - 1. del
14.50 Za objektivom
15.25 Ciccio odpušča, jaz pa ne - film
Nastopata Ciccio Ingrassia in Franco Franchi
17.00 Tandem - poletna oddaja v teku oddaje: risanke, doku- mentarne oddaje in TV film
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Dnevnik 2 - Športne vesti
18.50 Glasba in šport
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.30 «Quaderno proibito» - TV na- daljevanka
21.35 «Mamma Roma», 1. del filma, v glavni vlogi Anna Magnani
22.25 Dnevnik 2 - Nocoj
22.30 «Mamma Roma» - 2. del filma
23.25 Nočni program
24.00 Dnevnik - Zadnje vesti
- Tretji kanal**
16.00 Evrovizija
Rockplast Festival - rock kon- cert - 1. del
18.45 Programi za prihodnji teden
19.00 Dnevnik 3
19.25 Programi tretje TV mreže
20.00 Rockplast festival - rock kon- cert, 2. del
21.30 Dnevnik 3
21.55 Sto italijanskih mest
Assisi: resnična legenda
22.10 Rockplast Festival - rock kon- cert, 3. del

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
16.15 Poročila
16.20 Tarzan - risana serija
16.45 Neko poletje - otroška nani- zanka
17.25 Mogočno morje: Vojne ladje - dokumentarna serija
18.25 Edward in gospa Simpsonova - TV nadaljevanka
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 P.G. - film
21.50 Zabava vas Zehra Decvić
22.40 Poročila
- Koper**
15.00 London: Evropski pokal v a- tletiki
18.00 Jassie Owens - TV film
18.55 Vaterpolo: Evropsko prvenstvo Italija - Jugoslavija
19.55 TVD - Stičišče
20.10 Beta 5 - TV film iz serije Ryan
21.10 Velika dolina - serijski film
22.10 TVD - Danes
22.20 Narodna glasba - Prekmurski oktet
23.20 Zeit im Bild - Čas v sliki
- Zagreb**
18.15 Mali koncert
18.30 Živeti z naravo
19.30 TV dnevnik
20.00 Nočni ubijalec - film
21.40 TV dnevnik
21.55 Za konec tedna
23.25 Poročila

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
8.30 Dober dan, Italija
8.35 Phyllis - TV film
9.00 Alice - TV film
9.30 Mary Tyler Moore - TV film
10.00 Lou Grant - TV film
11.00 Dan za dnem - TV film
11.30 Love Boat - TV film
12.30 Povratek Simona Templarja
13.30 Ameriška družina - TV film
14.30 Arabesque - TV film
15.15 «I tromboni di Frà Diavolo»
17.00 Search - TV film
18.00 Juke Box Star
19.30 Poldark - TV nadaljevanka
20.25 Five album - antologija pro- gramov iz leta 1982 in 1983
21.45 Pasje življenje - film
23.45 Mundialito Clubs '83
ob koncu Pozor na ona dva
- RETE QUATTRO**
8.30 Ciao, ciao - risanke
9.30 Risanka
9.45 Risanka
10.15 «La mascotte» - film
12.00 Hitchcockova ura - TV film
13.00 Joe Forrester - TV film
14.00 «Gilda» - film
16.00 Otroci doktorja Jamisona - TV film
16.30 Risanka
17.30 «I giovani cow boys» - TV film
18.00 Star Blazers - risanka
18.30 «Quella casa nella prateria» - TV film
19.30 Quincy - TV film
20.30 Samotna srca - film
22.40 Freebie e Bean - TV film
23.40 FBI - TV film
ob koncu «Diario di una gio- vane autostoppista» - film
- ITALIA 1**
8.30 Risanke
8.55 Lawrenceovi - TV film
9.15 Nemirno otroštvo - TV novela
9.45 «Intrigo all'Avana» - film
12.00 «Operazione ladro» - TV film
13.00 Sport - boks
14.00 Nemirno otroštvo - TV novela
14.30 Sandokan la tigre di Mompra- cem - TV film
16.30 Bim, bum, bam - otroška se- rija
18.00 La casa nella prateria - TV film
19.00 Lawrenceovi - TV film
20.00 Carovnica zaradi ljubezni
20.30 Casablanca film
22.20 «Operazione ladro» - TV film
23.20 Pet trupel brez glave - film
0.55 Dan August - TV film
- TELEPADOVA**
10.00 - 15.30 Risanke
16.20 Bonanza - TV film
17.00 Monjro - TV film
18.00 - 19.00 Risanke
19.30 Glasbena oddaja
20.30 Doppio gioco all'ambasciata - film
22.00 Washington a porte chiuse - TV film
23.00 Catch
24.00 Il re del jazz - film
- TRIVENETA**
6.00 Ščitim svojo ljubezen - film
7.30 Risanke
8.30 Harry 'O - TV film
9.30 Search - TV film
10.30 Simon Templar - TV film
11.30 Posebni agent - TV film
12.30 Horoskop
12.50 Sempre tre, sempre infallibili - TV film
13.30 Risanke
14.00 Hoganovi heroji - TV film
14.30 Camelot - film
16.00 Kinematografski program
16.30 Harry 'O - TV film
17.30 Risanke
18.00 Risanke
19.00 Carovane verso il West - TV film
20.10 Betty White - TV film
21.00 Nenadoma prejšnje poletje - film
22.30 Quattro morti irrequieti - film
24.00 Horoskop
1.10 Film
- TELEFRIULI**
12.45 TG
13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
13.30 Quel treno per Yuma - film
15.00 Tudi bogataši jočejo - TV film
15.30 Girolimoni, il mostro di Ro- ma - film
17.00 Poletna glasba
17.30 Dokumentarna oddaja
18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
18.30 Gunsmoke
19.25 TG
19.50 Poročila v nemščini
20.10 Tudi bogataši jočejo - TV film
20.40 Moški mojih sanj - film
22.10 Horoskop
22.15 Il collezionista - film
0.10 Abat-jour
0.15 Poročila v nemščini
- TELEQUATTRO**
8.30 Povezava z oddajnikom Ita- lia 1
19.00 Dogodki in odmevi

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik: Kulturni dogodki; 8.40 Glasbena matineja; 9.00 Imena naših va- si; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Ma- rjan Rožanc: «Metulj». 5. nadaljeva- nje; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri; 12.00 «Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le» - glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotiček; 14.30 Naš jezik; 14.35 Iz stu- dia neposredno; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Iz- brane melodije minulega desetletja; 17.30 Rubrika; 18.00 «Počitnice... po- čitnice» - humoristična nadaljevanka v 13 epizodah, 7. epizoda; 18.40 Pri- ljubljani motivi.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro in Jutranji ko- ledar; 6.15 Cestne razmere; 6.45 Pro- metni servis in Napoved progra- mov; 7.15 Val 202; 13.00 Prisluhni-

V Primorskem dnevniku ob 17. uri: Ribiški praznik v Izoli. Iz Črnotičev posnetek z vojniki, ki pomagajo pri izgradnji vodovoda; iz Zazida posne- tek z zamejskimi Slovenci iz Mačkolj, ki so tam na delovni akciji.

V popoldanskem zabavnem glasbe- nem programu: Oglašanje v živo iz rovinjske fešte ter s Kravjega bala na Postojnskem.

te med glasbo; 13.10 Predstavitel- programa; 13.30 Zamejska reporta- ža; 14.15 Zanimivosti, reportaže, po- govori; 15.30 Glasba; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Glas- ba.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Pesem tedna; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.15 Igra in poje skupina Casadei; 9.32 Lucia- novi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.15 Super summer - glasba; 10.35 Vrti- ljak motivov; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po želj- lah; 14.32 Poročila v nemščini; 14.40 Glasba; 15.45 Glasbeni vikend; 19.32 Poročila v nemščini; 19.40 Glasba; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.00 Glasbena mati- nejna; 9.00 Vikend; 10.15 Glasbena sre- čanja; 11.15 Radijska priredba; 11.45 Čudežna svetilka; 12.28 Kleopatra; 13.20 Master - glasba za vse okuse; 14.00 Zivljenje M. Chevaliera; 14.30 Master - glasba za vse okuse; 15.00 Ulica Asiago Tenda; 16.10 Evropski pokal v atletiki; 17.02 Radijska pri- redba; 17.35 Zabavno glasbena od- daja; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasba; 19.30 Jazzovska glasba; 20.00 Radijska priredba; 20.30 Radijska pri- redba; 21.00 «Z» kot zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 22.00 Radijska priredba; 22.28 Nočni variete; 23.05 Telefonski pogovor.

RADIO OPCINE

Glasba do 15.00; 15.00 Glasba po željah; Do konca oddaje z vami v glasbi.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.20 Rekreativna; 7.00 Jutranja kronika; 7.45 Dobro jutro, otroci; 7.55 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Matinejski koncert; 9.35 Napotki za naše goste; 10.05 Po republikah in po- krajinah; 10.25 Panorama lahke glas- be; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanje republik in pokrajin; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski na- sveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Iz naših krajev; 13.30 Naši po- slušalci čestitajo; 14.05 Glasbena pa- norama; 15.05 Radio danes, radio ju- tri; 15.15 Vrtljak; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 - zunanje politični magazin; 18.00 Skatlica z godbo; 18.30 Mladi mladim; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Mladi mostovi; 20.00 Sobotni zabavni večer; 21.00 Za Slovence po svetu; 23.05 Literarni nočno - Palestinska pesem odpora; 23.15 Od tod do pol- noči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Ob 9.30 Maria Rodaro v cerkvi iz bolnišnice Sv. Justa v cerkvi Ul. Montesanto in na glavno pokopališče; ob 11. uri Gino Massi iz bolnišnice Sv. Justa na glavno pokopališče ob 13.40 Antonio Cumin iz splošne bolnišnice v Marian.

Nekatere obletnice in pomembni jubileji, ki Nemce po eni strani povezujejo, po drugi pa razdvajajo

Ko so se pred koncem vojne predstavniki velikih sil menili o tem, kako bi se malone ukročno Nemčijo »ukle- nili«, da bi ne bila več nevarna, je predstavnik Francije rekel, da bi jo bilo treba razkosati na štiri dele, pač na toliko delov, kolikor je bilo velikih vojskotalov, ki so se z njo v Evropi vojskovali. Churchill pa mu je odvrnil, da bi jo on ne razdelil na štiri dele, pač pa na petdeset delov in največje orodje, ki bi ga Nemec odselej smel imeti, naj bi bil žepni nož. Takšen je pač bil itavi predstavnik Velike Britanije, ki je pa po vojni kaj kmalu pozabil na svojo izjavo, saj so že jeseni 1949 Zahodni Nemčiji zahodni zvezniki prepustili oblast in se omeji- li na vojaško zasedbo, ali bolje se od tedaj v glavnem Američani poslu- žujejo Zahodne Nemčije kot zemljepis- nega področja, da lahko locirajo ali bolje kopicijo svoja orožja čim bliže potencialnemu sovražniku, Sovjetski zvezi, pa čeprav z izgovorom, da ščitijo Evropo pred komunizmom. Pa tudi Sovjetska zveza je na svoji stra- ni prepustila oblast Nemcem samim, tako da so kmalu po vojni, pravza- prav skoraj hkrati kot v Zahodni Nemčiji začeli razvijati državnost.

In tako sta v dveh Nemcijah dejan- sko nastali in se začeli razvijati dve državi, ki se druga od druge vedno bolj oddaljujeta, pa če- prav naseljuje obe državi eden in isti narod, če hočemo ljudstvo z istim je- zikom in kulturo, celo isto nacionalno zavestjo. Kljub temu oddaljevanju pa se čutijo tudi centripetalne sile, ki jih je močno vzpodbudil zahodnonemški politični, predsednik socialdemokratske stranke Willy Brandt, ko je pred leti sorodil tako imenovano odpiranje proti Zahodu do Nemške demokratične republike, ki jo bolj poznamo kot Zahodno Nemčijo. Čeprav v dveh Nemcijah nastajata ali se razvijata dva nemška svetova, se med obema Nemcijama prepletajo dogajanja in krizajo stiki, kar je sicer posledica nekdane skupne zgodovine in hkrati

danes pozitivna vez morebitnega ce- lovitega nacionalnega razvoja, pa če- prav le na določenih področjih.

Kako in zakaj?

V letošnjem letu se bo zvrstilo več obletnic, ki so pomembne za obe Nem- cij, ker gre za nemške obletnice. Ne- kaj obletnic je, ki Nemce povezujejo, nekaj pa takih, ki jih razdvajajo, lo- čijo. Nemci slavijo npr. 500-letnico Martina Luthra, 300-letnico prvega množičnega izseljevanja Nemcev v Ameriko, 100-letnico Karla Marxa, prav tako 100-letnico velikega glasbe- nika Richarda Wagnerja.

Že davno, pred 500 leti je Luther Nemce razcepil, namreč ločil v dva verska tabora, v protestante in kato- ličane, ki so se tedaj zasovražili na smrt. In danes, ob svojem velikem jubileju, Luther ponovno razdvaja že tako razdvojene ali ločene Nemce. Veliko obletnico velikega Nemca bo- do slavili na dva načina, namreč cer- kveno in civilno, v Zahodni in Zahodni Nemčiji. Glavne svečanosti bodo ali bi morale biti v Zahodni Nemčiji, saj je bil veliki reformator »doma« v Zahodni Nemčiji, prav tako je deloval in živel na področju, ki spada v Vzhodno Nemčijo. Toda veliki reforma- tor spada med velika imena vsega nemškega naroda, vse nemške kulture v najširšem pomenu besede. Sedaj pa nista ločeni le Vzhodna in Zahodna Nemčija, pač pa pripravljajo ustrezne, seveda ločene, proslave tudi cerkvene in državne oziroma civilne oblasti. Državne ali civilne oblasti vabijo na slavlje goste na sedež Državne akade- mije v vzhodnem Berlinu, protestant- ska cerkev pa vabi svoje goste v Eiss- leben. Šef Vzhodne Nemčije Erich Honecker je že povabil na slavlje tudi svojega kolega iz Zahodne Nemčije, torej Karla Carstensa, seveda poleg šefov in kraljev vseh izrazito prote- stantskih oziroma nekatoliških skan- dinavskih dežel. Toda Carstens ne ma- ra na to svečanost v svojstvu šefa svoje Zahodne Nemčije, pač pa je pri- pravljen na »zasebni« obisk, namreč

na obisk preprostega vernega prote- stanta, kajti v primeru, ko bi prišel v vzhodni Berlin na državno proslavo 500-letnice rojstva Martina Luthra, bi to pomenilo priznanje Nemške demo- kratične republike oziroma Vzhodne Nemčije kot samostojne in polnoprav- ne, torej suverene nemške države, česar pa zahodnonemška ustava ne dovoljuje in je tudi v nasprotju s če- tverim dogovorom.

Toda če Carstens ne gre na to pro- slavo, ne more niti na cerkveno slavlje v Luthrovem rojstnem kraju. Skratka Luther še vedno Nemce raz- dvaja in spravlja v zagato. Ker pa bodo ta slavlja šele čez kak tri mese- ce, bodo morda našli kak kompromis, kolikor ne bo Nemce tedaj še bolj razdvojilo še veliko bolj pereče vpra- šanje, namreč vprašanje raket. No- vember bo pač mesec zadevnih odlo- čitev in vse kaže, da ne bo lahko.

Med številnimi obletnicami je, kot smo že rekli tudi stoletnica Karla Marxa. Za to priložnost so nemarksi- sti, zato pa dobri poslovneži, namreč bančniki v Zahodni Nemčiji kovali

zlatnike z Marxovim likom. In te zlat- nike so prav tako tenkočutni poslovni ljudje pokupili in plačali zanje trojno ceno, ker so prepričani, da je bil s tem dobro vložen denar, ker da bodo zlatniki kmalu dobili veliko vrednost. In isti bančniki, ki so kovali Marxov zlatnik, so velikodušno dali na voljo Vzhodni Nemčiji kredit v višini ene milijarde zahodnonemških mark, kar je največje posojilo, kar so jih doslej dali vzhodnemu sosedu. Nemarksi- sti trgujejo z Marxom in pomagajo sose- dom marksistom.

Sicer pa so se zahodnonemški po- slovni ljudje ne glede na obletnice in jubileje kaj krepko ekonomsko obne- sli, tako da beleži njihova marka kljub nezadržnemu naraščanju ameriškega dolarja, le dva in pol odstotka in- flacije, seveda z ustreznimi tudi ne- gativnimi posledicami, na primer z obilnima dvema in pol milijonoma brezposelnih, kar je prvič po dolgi desetletjih, od konca vojne. Seveda tolikšna množica ljudi, ki nimajo za- gotovljenega dela, pač pa le začasno gotov kos kruha, vzbuja nezadovolj-

stvo, ki ga posebno radi izkoristijo ti- sti, ki se sicer upravičeno hudejejo nad Kohlovo politiko že nekritične in tudi nevarno podrejene politike Rea- ganovim načrtom v Evropi. Zato je v Zahodni Nemčiji aktivnih pacifistov vedno več in v Vzhodni Nemčiji jim vedno bolj ter z vedno večjo vneto ploskajo. Toda tudi v Vzhodni Nem- cij, prav nič ne upoštevajo. Naspro- to, najraje bi jih poslali kar na Zahod, med njihove somišljenike v zahodnem Berlinu ter v Zahodni Nemčiji na- sploh. Toda v Bonnu so glede tega spet drugačnega mnenja in pravijo svojim sosedom, naj si »razgrajajo« kar ob- držijo, saj še s svojimi ne vedo kam, hkrati pa tudi v Bonnu od časa do ča- sa zaploskajo pacifistom v vzhodnem Berlinu in v Vzhodni Nemčiji, tako kot počno v Vzhodni Nemčiji za zahodno- nemške pacifiste.

In vendar imajo pacifisti Vzhodne Nemčije določeno prednost. Kot smo še pred nedavnim pisali, si v smislu sožitja in nekakšne nacionalne enot- nosti, seveda kodificirane s posebno po- godbo, obe Nemčiji izmenjujeta jetni- ke, pravzaprav daje Vzhodna Nemčija Zahodni tiste ljudi, ki so jih iz raznih razlogov strpali v zapor in ki se želijo preseliti na Zahod. Če komu to ni dano, se prelevi v pacifista, kot tak hudo razgraja, dokler ga ne strpajo v zapor in nato, ko pride do »izmenja- ve«, ga iz Vzhodne Nemčije izročijo oblastem Zahodne. Toda prav nedavno — ob zadnji izmenjavi — so ugovorili, da je med tistimi Nemci, ki pridejo na tak način »v svobodo« na Zahod, kon- kretno v Zahodno Nemčijo, vsak četr- ti spet s kazenskim zakonikom. Vendar to ne pride več v poštev v zvezi z letošnjimi nemškimi jubileji, stoletni- cami in čim podobnim, pač pa spada to v vsakdanjo nemško kroniko, ki vsaj posredno odraža nemško stvar- nost, v katero pa v tem kratkem spre- hodu po razmerah v obeh Nemcijah se ne bomo spuščali.

Italijanska kinematografija na beneškem festivalu

BENETKE — Na letošnjem bene- škem filmskem festivalu bo italijan- ska kinematografija prisotna kar z enaindvajsetimi avtorji. Tako je spo- ročil Gian Luigi Rondi, direktor film- skega dela beneškega bienala. Se- veda bo italijanska kinematografija navzoča v različnih sekcijah in ob- sega njen program tudi kako starej- še delo, namreč filme, ki smo jih že videli, pa čeprav ne gre za kakšno retrospektivo.

Nova zbirka Puškinovih del

MOSKVA — Sodelavci leningrajske- ga Zavoda ruske književnosti pri so- vjetski akademiji znanosti priprav- ljajo novo izdajo zbranih del Alek- sandra Puškina. Čeprav so dela te- ga ruskega pesnika že večkrat iz- šla, tudi v kompleti, vlada za seda- njo šele najavljeno novo izdajo iz- redno veliko zanimanje, kajti ob tej priložnosti bodo objavljena tudi ne- katera Puškinova dela, ki še niso bila objavljena, saj gre za neznane Puškinove rokopise, ki bodo tokrat prišli prvič pred čitatelja. Pa še ena zanimivost v zvezi z novo izda- jo: zbirka Puškinovih del bo obse- gala kar trideset zvezkov

Kako more čebelar pomagati prizadetim čebeljim družinam

Strokovna beseda o krplju in o tem, kako se ga lotimo

Smo v avgustu, v času, ko se če- belje družine že pripravljajo za zimo. Živahnost družine se je zmanjšala, čebele ne gojijo več trotovske zalege. Večino čebelarjev zanima, kaj se je dogajalo doslej in kaj se dogaja v čebeljih družinah, ki imajo v svoji sredi zajedavca — krplja — Varroo jacobsoni.

Zanj vemo, da napada istočasno če- belje zalego in odrasle čebele. Ve- no tudi, da je tempo razmnoževanja pri krplju zelo nagel, dvainpolkrat hitrejši kot pri čebeli. Ker se krpelj razmnožuje in preko leta tako naglo največ, čebele družine množično od- mirajo, propadajo prav v pozni je- seni. In prav odmiranje družin v je- seni je značilnost varoze. Pri nobeni niso odmirale čebele bolezni družine, no nam tudi poročali, da so se če- belje v septembru - oktobru v obliki veliki izselile iz panja in se skušale čebelarstvo zato nekaj povsem no- bilo npr. to, kar se je preteklo je- senj dogodilo v Zahodni Nemčiji, v deželi Hessen. Na majhnem podro- čju je v oktobru propadlo nad 2000 čebeljih družin.

Nas zanima, kaj se dogaja v čebe- lji družini, preden preide v takšno kritično stanje.

Čebele družine, ki imajo konec zime, na začetku zaleganja, v gnezdu krplje, se slabo razvijajo. Od jake- sti mladice je odvisno, koliko se bo izvalilo zdravih in koliko pohabljenih mladice. Matica zalega v tem času v omejenem obsegu, npr. v februarju odloži poprečno po 135 jajčec, v prvi polovici marca poprečno po 220 jaj- čec dnevno. Če je v močno napade- ni družini število krpljev večje kot je število novovzrejenih ličink, preide na vsako čebeljo ličinko po več krpljev. Nerazvite, defektne mladice, ki jih čebele izmečejo iz celic, vidimo pri spomladanskem pregledu med dro- birjem na dnu panja. Družina začne pridobivati na živahnosti šele potem, ko matica v drugi polovici aprila in v maju odloži dnevno po 1000 in več jajčec.

Čebele začno v tem času graditi tudi trotovino, kamor samice krplja najraje odlagajo jajčeca. Družina po- stane živahna in ob začetku paše nabere tudi viške medu. Vendar ta- ko, kot je naraščalo število članov če- belje družine, se je v njej večalo tudi število krpljev.

Odnosi med številom čebel in števi- lom krpljev v čebeljem gnezdu pa se začno spreminjati, ko paša pre- neha, ko matica začne zmanjševati obseg zaleganja. Čebele tudi ne go- jijo več trotovine in povečano število krpljev začne iskati čebelje ličinke.

Teh pa je — kot smo videli — konec poletja postopoma vedno manj. Ka- kovost na novo izlezlih čebeljih mladice je čedalje slabša. Vedno manj se izvali zdravih mladice, vedno več defektnih. Če čebelji družini ne po- magamo, propade.

Kako ocenimo, da je družina v po- letnem času v kritičnem stanju, da ji v pozni jeseni ali preko zime grozi propad?

Približno oceno o napadenosti po krpljih dobimo, če panje opazujemo pri žrelih. Kadar vidimo pri žrelih krplje, ki jih čebele iznašajo, je sta- nje zelo kritično. Bolj zanesljivo sli- ko dobimo, ako družine dimimo z nekim karicidom (npr. z apiakaridi- mom, deikoroperom, novim folbe- skom Va). Če najdemo na podlož- nem papirju v poprečju 500 do 200 krpljev, je družina ogrožena t.j. mo- čno napadena.

Kadar so družine močno napadene, se priporočajo kombinirani postopki. Z dopolnilnim krmiljenjem prične- mo že v avgustu. Čebele, napadene od krplja, so slabotne in bi jih prede- lava sladkorne raztopine v septem- bru - oktobru še dodatno izčrpala. Najbolj ugodno je, če jih prezimimo na medu.

Število krpljev v panju znižujemo z biološkimi ukrepi, z dimljenjem s kemičnimi sredstvi ali kombiniramo prvo in drugo.

Narejanje rojev in postopek »dovec- sat« sestoji na kratko v nasled- njem.

Iz panja odvajamo vse zaležene sate, z zalego razne starosti in če- belami vred. V njem pustimo le en sat z najmlajšo zalego. Čez pet, šest dni, ko bo tudi na tem satu zalega pokrita, odvajamo še ta sat. Ko v narejencu (brez matice) ni več po- krite zalege, čebele dimimo, z njimi pa potem okrepimo družino, katerim smo odvzeli zalego.

Če je paša ali če družine dražilno krmimo, se bodo v šestih ali sedmih tednih okrepile in bodo sposobne za prezimovanje. Priporočamo tudi knji- go »Bolezni, škodljivci, zastupitve čebel«, v kateri je izčrpano poglavje o varozi napisal mag. veterine Dj. Su- limanović, prof. J. Rihar pa poglav- je o bioloških ukrepih v borbi s če- beljimi boleznimi.

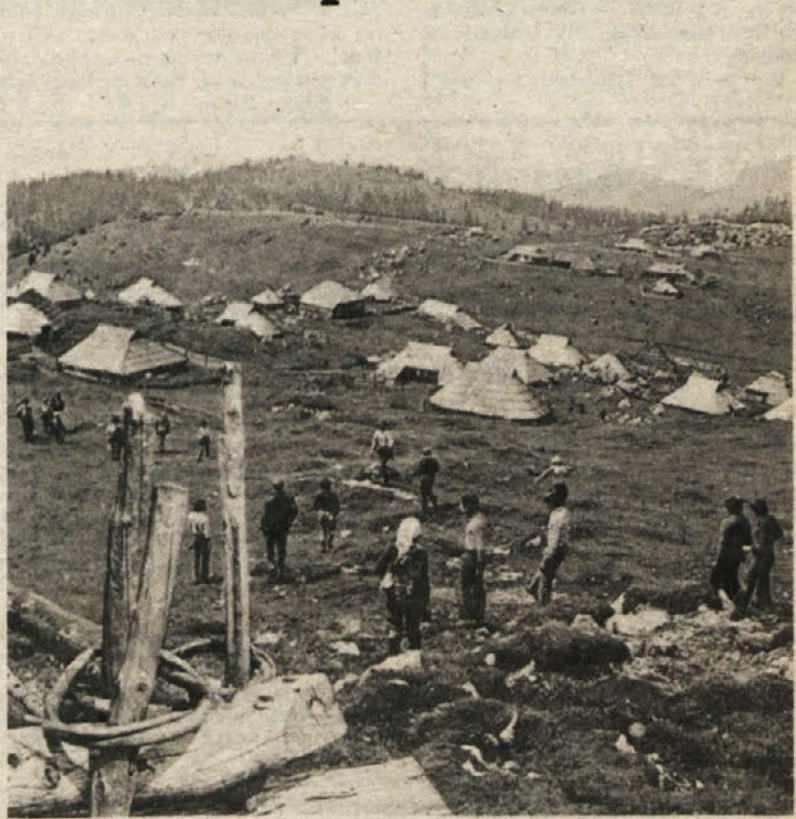
Petrolejsko bogastvo odpoveduje

Petrolejske države in med njimi vrsta arabskih dežel so obogatele na račun tako imenovanega črnega zlata, torej nafte. Nekatere dežele, ki so čez noč pred desetimi leti še malone simbol siromaštva in bede, so postale petrolejsko bogate na svetu. Seveda se to bogastvo, ki ga v arabskem petrolejskem svetu dobivajo, ne »razlije« enakomerno na vse prebivalstvo, tudi temu imajo tudi preprosti ljudje nekaj koristi od črnega zlata, kajti tudi se jim vsaj možnost zaposlitve in skromnega zaslužka.

Vendar ne gre vse tako gradko in na področju arabskih emiratsv začne- ni tisoč izredno veliko denarja, saj je po statistiki prišlo kar šestindvaj- set tisoč dolarjev na prebivalca, kar je bilo daleč nad dohodki katerekoli države na svetu. Sedaj pa so se dohodki začeli krčiti in to se kaže tudi v upadku vodstev Združenih arabskih emiratsv. Vlada v Abu Dabiju se je kar je v razmerju s proračunskim deficitom v višini poldruge milijarde dolarjev, kar je v razmerju s omejenim obsegom dežele razmeroma zelo veliko.

Nedavno so sprejeli tudi že proračun za prihodnje proračunsko leto, ki bo znašal pet milijard dolarjev in je za dvajset odstotkov manjši od lanske- ga proračuna. Hkrati so poostilili tudi predpise glede tuje delovne sile.

Velika planina vabi

Na Veliki planini je med planšarjimi vedno veliko ljudi

Kateri smučar ne pozna Velike planine in njenih smučišč za za- tevnejše in tudi manj zahtevno, celo za začetniško smuko. Toda velika planinska planota nad Kamnikom, ki se razteza na višini od 1400 do 1600 m nad morjem, je zelo lepa in privlačna tudi v drugih letnih časih, seveda tudi v poletju in jeseni. Primerna je za, rekli bi, vse življenjske dobe, torej tudi za starejše ljudi, ki jim pešajoče fizične moči ne dopuščajo več gorā in planin.

Velika planina je vsestransko zanimiva. Na primer z ene strani za- radi svojih visokogorskih kraških pojavov, zaradi svoje avtohtone arhi- tekture, ki se izraža v tako imenovanih planšarskih stanih, pa tudi zaradi bogate alpske flore, ne nazadnje zaradi čudovitega razgleda na okoliške vrhove Kamniških Alp. Hkrati pa je Velika planina zanimiva tudi zaradi tega, ker s svojimi poleznimi in manj strmimi področji nudi možnost lepih sprehodov vsakomur, na teh sprehodih pa se more človek predati raznim hobijem, na primer tudi nabiranju borovnic ali brusnic, nabiranju gob ali gorskega cvetja in rastlin za planinski čaj in po- dobno. Poleg tega si planinec, ki se je odpravil na Veliko planino, si more pri planšarjih privoščiti tudi domačih mlečnih izdelkov, seveda predvsem sira. Skratka, Velika planina, ki je povezana z dolino z gon- dolo in je zato dostopna vsakomur, je zelo primerna za prijeten, po- življajoč in če hočemo tudi koristen oddih.

Novi zakupnik penziona »Šimnovec« na Veliki planini pa nudi na- ročnikom našega dnevnika in članom njihovih družin popolno penzion- sko oskrbo, torej prenočišče, zajtrk, kosilo in večerjo za resnično nizko ceno 500 dinarjev dnevno na osebo, vendar le do 20. novembra in pod pogojem, da gost prebije v njegovem penzionu na Veliki planini vsaj tri dni.

ŠESTNAJSTO EVROPSKO PLAVALNO PRVENSTVO V RIMU

Že danes tekmovanje v skokih s stolpa in vaterpolu

(Poseben dopis)

RIM — Čeprav so že jutraj skakalke v vodo začele tekmovanje v skokih s stolpa in so popoldne že na sporedu prve vaterpolske tekme, pa se glavni del 16. evropskega prvenstva v plavanju, vaterpolu, skokih v vodo in umetnostnem plavanju vendarle začnejo šele v ponedeljek. Takrat bodo s startnih blokov v olimpijskem bazenu skočili tudi plavalci in plavalke, ki se bodo borili za naslove evropskih prvakov in prvakinja. Za Bologno 1927 in Torino 1954 Italija tako že tretjič v zgodovini prireja evropsko plavalno prvenstvo. Nobenega dvoma ni, da bo za organizacijo vnovič dobila «zlato kolajno», enako odličje pa bi pravzaprav lahko že vnaprej podelili tudi plavanju v celoti, kajti nobenega dvoma ni več, da bo letošnje evropsko prvenstvo pravi vrhunec predolimpijske sezone.

Le malo bo najbrž rekordov evropskih prvenstev, ki bodo po Rimu še ostali na seznamu. Zagotovo bomo dobili tudi nekaj evropskih rekordov, morda tudi kakšnega svetovnega. Evropsko plavalno vendarle še vedno skokovito napreduje, zlasti v ženski konkurenci.

Prav med plavalkami je pričakovati vrhunske rezultate, pri čemer pa se lahko zgodi, da bodo vse zlate kolajne odšle v NDR. Lestvice letošnjih najboljših plavalk v Evropi namreč zgovorno pričajo o premoči te velesile, katere plavalke so na čelu prav v vseh disciplinah.

To dejstvo bi sicer lahko napravilo ženski del plavanja nezanimiv, vendar bo vseeno kar razburljivo čakati na napade ostalih plavalk. Neke sprintske plavalke in predvsem nizozemska Verstappen ter morda celo Cinzia Savi - Scarponi, bi se lahko

vmešale v boj za najvišja mesta, ne pa da bi se skozi vse rimsko prvenstvo med seboj borile za bronasta odličja in dovoljevale dvojne zmage Vzhodnih Nemk.

Med moškimi pa seveda ne bo tako. Kandidat za najboljšega plavalca prvenstva je gotovo Zahodni Nemec Michael Gross, zdaj tudi svetovni rekorder na 200 m kravl. V tej disciplini, pa še v obeh delfinih je gotovo glavni favorit za naslov prvaka. Zelo zanimiv bo tudi obračun v sprintu, kajti vsaj pet je plavalec, ki bodo Vzhodnemu Nemcu Woitheju skušali odvzeti naslov, kot mu ga je pred dvema letoma v Splitu Šved Johansson. Woithe je namreč še vedno psihično zelo labilen plavalec, zato so tudi spodrsiljaji možni.

Italijani imajo z Giovannijem Franceschijem gotovo močno orožje v plavanju na 200 m in 400 m mešano.

Franceschi je v letošnji sezoni še vedno na vrhu lestvice evropskih plavalec v obeh disciplinah. Velikokrat je že bil tudi med favoriti, a vselej mi je zlato ušlo za las in se je moral tolažiti s srebrnimi in bronastimi kolajnami. Domači bazen v Rimu je vsekakor zanj izredna in morda tudi zadnja velika priložnost.

Za Jugoslovane pa bodo zagotovo najbolj zanimive discipline kravla. Borut Petrič brani naslov evropskega prvaka na 400 m kravl, vendar realno nima prav posebnih možnosti, da v tem tudi uspe. Svetovni rekorder, sovjetski plavalec Vladimir Salnikov se tokrat gotovo ne bo pustil presenetiti na 400 niti na 1500 m kravl. Toda obakrat bosta njegovo zmago vendarle skušala ogroziti tudi brata Petriča iz Kranja.

Nobenih posebnih napovedi za zdaj sicer nečeta dajati, obljubljata samo,

da se bosta borila po najboljših močeh. Če upoštevamo, da ima Borut 3400 km za seboj, torej 1000 km več kot lani pred svetovnim prvenstvom, da ima Darjan približno 4000 preplanih kilometrov, potem je jasno, da sta pripravljena na to, da še izboljšata svoje osebne rekorde. In če bosta tudi uspe, potem bosta s tem tudi že kar kandidata za kolajne na 400 m in 1500 m kravl, medtem ko bo 200-metrski proga v ponedeljek bolj ali manj ogrevanje za oba in hkrati pokazatelj prave pripravljenosti in razpoloženja za odlične nastope.

Rimu pravimo «večno mesto» in večni bodo ostali tudi tisti, ki bodo na seznamu osvajačev kolajn na 16. evropskem prvenstvu. Žeteli si je le, da bi bil med njimi tudi kakšen izmed slovenskih plavalec.

STANE TRBOVC

V Londonu osrednje atletsko tekmovanje za «evropski pokal»

Niti teden dni po koncu svetovnega prvenstva v Helsinkih bo danes in jutri po vsej Evropi razpršeno atletsko tekmovanje za «evropski pokal», prireditev izrazite ekipne zvrsti, ki pa bi lahko prineslo nekaj izrednih rezultatov. Mitinji, ki so se ta teden zvrstili po raznih krajih so namreč pokazali, da mnogi v Helsinkih niso bili v najboljši formi in so zaradi napačnega načrtovanja optimalno stanje dosegli z nekajdnevno zamudo.

Ekipno nima tekmovanje v resnici posebnega čara. V moški konkurenci je najboljša NDR, v ženski pa je prav ta država v vodilnem položaju, čeprav je morda prednost pred SZ manjša kot bi zadnji rezultati kazali. Za «evropski pokal» bo osrednje tekmovanje v Londonu, kjer se bodo v moški konkurenci pomerile NDR, SZ, ZRN, Velika Britanija, Italija, Poljska, Francija in Madžarska, v ženski pa NDR, SZ, ZRN, Velika Britanija, Poljska, Madžarska, Češkoslovaška in Bolgarija.

Ker je v tem tekmovanju pogravit-

na uvrstitev, bi morali biti vsi teki nezanimivi, daljši ker bo taktiziranje verjetno naravnost neznosno, krajši pa, ker v Evropi trenutno ni sprinterjev velikega talenta. Vse, kar se lahko pričakuje, bo poskus poraženih iz Helsinkov, da se vsaj na platični način maščujejo nad zmagovalci. Tehnično bi moral biti zanimiv le tek na 400 metrov. V teku za posameznike so tu Sovjeti na svetovnem prvenstvu popolnoma razočarali, oddolžili pa so se v štafeti, ne glede na nesrečo Američanov. Morda pride na vrsto prav zanimiv dvoboj med Markinom in novim rekorderjem Scamrahom.

Tehnične panoge pa bi znale biti zanimivejše, do izrednih rezultatov bi lahko prišlo v skoku s palico. Pri metih bodo vsi najboljši prisotni, samo v kladivu in kopju. Za Italijo je uvrstitev v finalno skupino že običajna. Italijani bodo teknovali z domačini in Poljaki za četrto mesto, realno pa pričakujejo peto mesto za Britanci. Zensko tekmovanje bo v bistvu dvoboj med NDR in Sovjetsko

zvezo, ker ostale vrste ne morejo postaviti na start strnjenih ekip. Prisotnost Kratochvilove bo poživila tek na 800 metrov, istočasno pa naj bi bil bolj odprt tek na 400 metrov.

Jugoslavija bo z moško vrsto nastopila v malem finalu v Pragi, skupno z reprezentancami Češkoslovaške, Švedske, Belgije, Finske, Španije in Švice. Stanje jugoslovanske atletike obeta zelo slabo uvrstitev. Z običajnimi posamezniki, kot so Zdravković, Stekić in z enim od metalcev kroglice, je Jugoslavija izredno ranljiva v večini panog. Italija bo z žensko vrsto nastopala v B - finalu v nizozemskem Sittardu skupno z Nizozemsko, Francijo, Švedsko, Norveško, Finsko, Belgijo in Romunijo. Tekmovanje v Sittardu bo samo danes. Kakovost te prireditve bo živela na redkih posameznikah.

Zenska vrsta Jugoslavije bo teknovala v Lizboni v C finalu, ki bo verjetno šlo mimo brez posebnega odziva.

B. KRIZMAN

Odbojkarški turnir v Vidmu Francija presenetila

VIDEM — Drugi dan velikega mednarodnega moškega odbojkarškega turnirja za «Lavoriko Cassa di Risparmio» iz Vidma in Pordenona so dve tekmi odigrali v Bibbionu, eno pa v Vidmu. Srečanju v Bibbionu sta se končali po pričakovanju, v Vidmu pa je prišlo do velikega presenečenja, saj je Francija premagala NDR, ki je veljala skupaj z Italijo, za velikega favorita za končno zmago. Tako sta po dveh nastopih samo Italija in Južna Koreja še neporaženi.

V srečanju z Grčijo je trener italijanske reprezentance Prandi precej spremenil postavbo, ki je dan prej stopila na igrišče proti ZRN. Grki, ki so zadnje čase napravili precejšen kakovostni skok, saj so premagali Jugoslavijo na kvalifikacijskem turnirju v Atenah za nastop na EP, so bili domačinom v prvem nizu enakovereden nasprotnik. Tretji niz so celo osvojili, kar je bilo zanje najboljša nagrada. V drugem srečanju večera pa so zastopniki Južne Koreje povsem nadigrali odbojkarje ZRN, ki so bili proti izredno kombinatorni igri Azijcev povsem brez moči in še enkrat

pokazali svoje tehnično-taktične pomanjkljivosti.

Kot smo že uvodoma povedali, je v Vidmu Francija slavila, zasluženo zmago z orjaki iz NDR. Vzhodni Nemci so celo povedli z 2:0 v nizih, toda to še zdaleč ni zbegalo Fabianija in tovarišev, ki so v ostalih treh nizih prepustili nasprotniku samo 13 točk.

Izidi 2. kola: Italija - Grčija 3:1 (15:13, 15:4, 14:16, 15:9); Južna Koreja - ZRN 3:0 (15:8, 15:6, 15:7); Francija - NDR 3:2 (11:15, 13:15, 15:7, 15:2, 15:4).

Lestvica: Italija in Južna Koreja 4 točke; NDR in Francija 2; Grčija in ZRN 0.

● SKORAJ 140 VESLAČEV iz 12 italijanskih, jugoslovanskih in avstrijskih društev se bo 21. t.m., pomerilo v tekmovanju «Treh občin», ki ga prireja športno združenje Nautilago iz Alessa pri Trasaghisu v sodelovanju z videmskim pokrajino. Tekmovanje se bodo pričela ob 10.30, finalne tekme bodo v popoldanskih urah, nagrajevanje pa zvečer.

Azzurra včeraj počivala

NEWPORT — Včeraj bi se bila morala odločiti usoda Azzurre, saj bi si z novim porazom tudi matematično pripravila zadnje upanje na vstop v finale. Zaradi megle in pomanjkanja vetra pa so včeraj regate odložili. Razen novih sprememb, se bo torej italijanska jadrnica danes pomerila z angleškim Victoryjem 83, Avstralija 2 pa z zadnjouvrščeno Kanado 1.

Diaz prestopil k Avellinu

NEAPELJ — V včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah so predstavniki Napolija in Avellina končno dosegli sporazum glede argentinskega napadalca Ramona Diaza, ki bo v naslednji sezoni okrepil vrste Avellina. Diaz bo v novem moštvu igral na posodo leto dni, v zameno pa je Napoli dobil pravico do opcije branilca Avellina Favera. Diaz, ki bo 29. t.m. dopolnil 24 let, bo prejel okrog 380 milijonov lir, znesek celotne operacije pa niso sporočili. V lanskem prvenstvu se Diaz ni posebno izkazal, saj je vsega skupaj v 24 srečanjih dosegel le tri gole.

Aouita se je izkazal v Grossetu

GROSSETO — Najboljši rezultat na mednarodnem atletskem mitingu v Grossetu je dosegel Said Aouita iz Maroka (tretji na 1500 m in 5000 m v Helsinkih), ki je 1000 m pretekel v 2'15"75, kar je letošnji najboljši čas in sploh tretji rezultat na svetu doslej.

Mladinsko košarkarsko SP

«Azzurri» boljši od «plavih»

Italija — Jugoslavija 85:77 (46:33)

ITALIJA: Sbaragli 8, Ragazzi 8, Nobile 8, Binelli 9, Murandotti 12, Montecchi 16, Bosa 24.

JUGOSLAVIJA: Perasović 17, Jovanović 20, Bukumirović 9, Sobin 4, Cvijetićanin 12, Mavrenski 7, Petrović 8 točk.

PALMA DI MALLORCA — V drugem dnevu finalnega dela svetovnega mladinskega košarkarskega prvenstva je Italija izbojevala pomembno zmago proti Jugoslaviji. Zanesljivo je zaustavila njene nevarne strelce in si nabrala do dvajset točk prednosti.

V prvem srečanju proti ZDA so

mladi «azzurri» klonili z izidom 88:75, Američani so bili boljši predvsem pri odbitih žogah, vendar so Italijani samo štiri minute pred krajem zastajali le za tri točke. Potem ko sta zaradi petih osebnih napak morala z igrišča Binelli in Sbaragli, so Američani brez posebnega napreznja vodstvo takoj povišali.

V drugem srečanju prvega dne je Španija z 89:71 premagala ZRN.

V preostalih dveh včerajšnjih tekmah je Brazilija s 114:94 premagala Argentino, Sovjetska zveza pa 91:74 Zahodno Nemčijo.

DANAŠNJI SPORED: Sovjetska zveza - Jugoslavija, Španija - Italija, ZDA - Brazilija.

KRATKE VESTI

● MARIBORČANKA MIMA JAUSO-VEC je v tretjem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Torontu s 6:3, 6:2 zmagala proti Mandlikovi. Ostali izidi: Navratilova - Pfaff 4:6, 6:4; 7:5; Evert - Sukova 6:7, 6:2; 6:0; Jaeger - Barker 6:0, 6:0; Kohde - Budarova 6:2, 6:1; Burgen - Romanov 6:3, 6:2.

● V OSMINI FINALA mednarodnega teniškega turnirja v Cincinnati so dosegli naslednje izide: McEnroe (ZDA) - Hogstedt (Sve.) 6:7, 6:4; 6:4; Connors (ZDA) - Purcell (ZDA) 6:4; 6:1; Lendl (ČSSR) - Segarcanu (Rom.) 6:1, 6:1; Curren (J.A.F.) - Denton (ZDA) 6:4, 6:4; Gonzalez (Port.) - G. Mayer (ZDA) 6:2, 4:6; 6:4; Arias (ZDA) - Teltscher (ZDA) 7:6, 6:4; S. Mayer (ZDA) - Simonson (Sve.) 6:1, 6:1.

● DVANAJSTLETNA SAMANTHA DRUCE je najmlajša plavalka, ki je doslej preplavala Rokavski preliv. Skupno dolžino 43 kilometrov je preplavala v 15.27'. Le nekaj ur prej je razdaljo v 16.4' preplavala 43 dni starejša dvanaestletnica Alison Wetherly. Absolutni rekord pa je 7.40'.

● PET KOLESARJEV Bianchi-Piaggio se je včeraj poškodovalo pri skupnem padcu, potem ko se je Pivi preneljuna sprednja zračnica. Najhuje je skupil prav Piva, ki se bo moral zdraviti 30 dni. Tudi Mantovani ima domnevni zlom roke, medtem ko bodo Prim, Contini in Seghers zaradi lažjih udarcev zdraviili deset dni.

● KOLESARSKA DIRKA PO UMBRIJI bo zadnja preizkušnja, ki bo selektorju Alfredu Martiniju služila za sestavo italijanske reprezentance, ki bo septembra nastopila na svetovnem prvenstvu v Švici. Dirka bo na sporedu v nedeljo, 21. t.m., dolga pa bo 240 kilometrov.

● NA IGRIŠČU športnega središča pristaniških delavcev pri Proseku bo danes ob 18. uri na sporedu prijateljska tekma Vesna - Portuale.

Od 29. avgusta do 9. septembra na Proseku

Osem enajsteric na memorialu «Ž. Raceta»

V spomin na enega svojih najbolj priljubljenih igralcev in odbornikov, bo pred začetkom prvenstev 2. in 3. amaterske lige tudi letos proseško Primorje priredilo tradicionalni nogometni turnir za II. memorial «Žarka Raceta». Turnir se bo odvijal na proseškem igrišču, pričel pa se bo v ponedeljek, 29. t.m., in trajal vse do 9. septembra, ko bo finalno srečanje.

Na turnirju, ki bo tudi letos potekal po izločilnem sistemu, bo kot lani sodelovalo osem ekip. Podobno kot na I. memorialu, bo pokal 2. memoriala «Žarka Raceta» osvojila ekipa, ki bo prva trikrat osvojila končno zmago.

Otvoritvena tekma bo med lanskim zmagovalcem, S. Giovannijem in Bregom, pričela pa se bo ob 20.30.

PRAVILNIK

ČLEN 1 — FC Primorje organizira od 29. avgusta do 9. septembra

1983 večerni nogometni turnir za II. memorial «Žarka Raceta».

ČLEN 2 — Pokal II. memoriala «Žarka Raceta» si bo zagotovila ekipa, ki bo trikrat osvojila turnir.

ČLEN 3 — Na turnirju sodeluje 8 ekip.

ČLEN 4 — Turnir se bo odvijal po izločilnem sistemu.

ČLEN 5 — V primeru neodločenega rezultata po 90 minutah, bodo tudi v finalnih in polfinalnih tekmah odigrali 2 podaljška po 15 minut vsak.

ČLEN 6 — V primeru, da bi bil rezultat še neodločen, bodo na vrsti enajstmetrovke. Vsaka ekipa jih bo imela na razpolago pet, streljati pa jih mora vsakokrat z drugim igralcem. Če se neodločen rezultat ne bo še spremenil, bodo nadaljevali s streljanjem enajstmetrovk, in sicer s po enim igralcem, do končnega zmagovalca.

ČLEN 7 — Vsaka ekipa lahko igra s tremi sposojenimi igralci.

ČLEN 8 — Vsaka ekipa lahko zamenja tri igralce in vratarja v vsaki trenutku tekme razen med izvajanjem enajstmetrovk.

ČLEN 9 — Vse nedokončane tekme zaradi slabega vremena bodo odigrane naslednji dan ob 18.30.

ČLEN 10 — Igralec, ki ga bo sodnik izključil, ne bo več nastopil na turnirju.

ČLEN 11 — FC Primorje si ne jemlje nobene odgovornosti za morebitne neredne ali škodo, ki bi nastali med tekmami ali po tekmah turnirja.

ČLEN 12 — Za vsa ostala pravila, ki jih ta pravilnik ne predvideva, velja pravilnik italijanske nogometne zveze.

ČLEN 13 — Nagrajevanje ekip bo v soboto, 9. septembra 1983, v prostorih kulturnega doma Prosek-Kontovel.

SPORED

Ponedeljek, 29. 8. ob 20.30 (A)

S. Giovanni — Breg

Torek, 30. 8. ob 20.30 (B)

Zarja — S. Nazario

Sreda, 31. 8. ob 20.30 (C)

Primorje — Roianese

Četrtek, 1. 9. ob 20.30 (D)

Kras — S. Marco

Ponedeljek, 5. 9. ob 20.30

Zmagujoči A — B

Torek, 6. 9. ob 20.30

Zmagujoči C — D

Četrtek, 8. 9. ob 20.00

Finale za 3. mesto

Petek, 9. 9. ob 20.00

Finale za 1. mesto

SODELUJOČE EKIPE

Breg, Kras, S. Giovanni, S. Nazario, S. Marco, Roianese, Zarja in Primorje.

Priprave naših nogometnih ekip za nastop v AL

Križmančič (Zarja): Želeli bi doseči kaj več kot doslej

pomeni, da so ustvarili res prijateljsko vzdušje.

Pred treningom smo potrjenemu trenerju Vojku Križmančiču zastavili nekaj vprašanj.

«Kako bo zgleдалa letošnja ekipa?»

«Mislim, da v glavnem ne bo velikih sprememb: ogradje ekipe je, saj je bila lanska sestava moštvu še kar solidna. Razumljivo je, da bomo v napadu, kjer smo bili lani najbolj pomankljivi, skušali popraviti, zlasti še zato, ker lanska napadalca E. Fonda in Novel ne bosta igrala. Novel se je po enoletnem posojilu vrnil k matičnemu klubu, E. Fonda pa je izjavil, da namerava opustiti aktivnost. Tema bi dodal še Macorja, ki bo letos skupaj s Primožičem treniral naraščajočo ekipo, ter Crociatija, ki bo oblekel vojaško suknjo. Torej imam že od samega začetka štiri nogometaše manj kot v lanski sezoni, ko itak jih nismo imeli na pretek. Zato je povsem razumljivo, da bo nekaj novosti. Zarjani smo nekoliko ambiciozni, želeli bi doseči kaj več kot doslej, čeprav bi to zahtevalo tudi več finančnih izdatkov. Prepričan pa sem, da bi dobili tudi potrebna finančna sredstva, če bi ekipa odgovarjala.»

«Kako pa bodo potekale priprave?»

«V tem začetnem delu morda ne v najboljšem redu, nekateri so še na dopustu in zato se bo pač treba prilagoditi razmeram. V pričakovanju, da se vsi vrnejo, bomo pozornost posvetili predvsem kondicijskim trenin-

ŠD ZARJA 1983/84

VRATARJA

Stanislao Puzzer (1949), Dario Racman (1964)

BRANILCI

Boris Ivo Grgič (1958), Paolo Tonnetti (1964), Franco Roberto (1959), Armando Bencich (1955)

VEZNI IGRALCI

Maurizio Sossi (1961), Damjan Fonda (1963), Vojko Križmančič (1948), Marco Udovitch (1958)

NAPADALCA

Alfredo Gatta (1962), Vojko Ražem (1954)

gom, nato bodo odsotni morali pospešiti s tem treningov in upam, da bomo nato vsi skupaj redno vadili, čeprav imamo tudi nekaj problemov z urniki igrišča, ki smo ga do 7. av-

gusta dalj na razpolago Triestini. Kar se pa tiče predprvenstvenih priprav, bomo igrali na obeh turnirjih, to je «Z. Race» in «O. Vatovac».

B. Rupel

OBVESTILA

ŠD Vesna

vabi vse dečke, tudi iz okoliških vasi, ki bi radi igrali nogomet in ki so rojeni od 1.7.1968 do 30.6.1970, da se zglasijo vsak dan na igrišču v Križu od 18.30 dalje.

Jadralni klub Čupa

priredi jadralni tečaj v razredu «optimist» za otroke od osmega do štirinajstega leta. Tečaj bo vodil član Dario Bensi od 22. do 27. avgusta. Vpisovanje na klubskem prostoru v Seslanskem zalivu vsak dan od 9. do 18. ure. Za pojasnila telefonirati na štev. 763912 v večernih urah.

TPK Sirena

obvešča, da se pred društvenim terminom v Barkovljah redno odvijajo jadralni treningi ob torkih in četrkih, od 14. ure dalje. Treningov se lahko udeležujejo tudi mladi kadeti in kadetinja, ki so komaj končali jadralna tečaja pri TPK Sirena.

Šahovska sekcija ŠD Polet

obvešča vse ljubitelje šaha, da je poletni igralni čas vsak torek in petek ob 20. uri na sedežu v krožku Poleta, Ul. Rectorio. Toplo vabljeni.

● ZA OLIMPIJSKE IGRE leta 1992 je svojo kandidacijo predstavila tudi Barcelona. Tako so povedali visoki španski funkcionarji, ki sledijo vseameriškim igram v Venezueli. Barcelona naj bi bila zelo zainteresirana za organizacijo iger leta 1992 tudi zato, ker bi sovpadale s praznovanji pete stoletnice odkritja Amerike.

Po izredno uspešni pretekli sezoni

Pri namiznoteniškem klubu Vrtojba računajo na visoko uvrstitev v 2. ZL

Namiznoteniške igralkice Vrtojbe (pri Novi Gorici) so v teh dneh zaključile desetdnevne priprave v Čepovanu. Na pripravah so sodelovale tudi namiznoteniške igralkice iz Nove Gorice in Triglava iz Kranja.

Kot smo že poročali, je bila pretekla sezona za vrtojbenski klub izredno uspešna, celo najuspešnejša v njegovi sedemletni zgodovini. Z osvojitvijo prvega mesta v slovenski ligi so igralkice dobile pravico nastopanja v drugi zvezni ligi. Tudi v posamični konkurenci so bili rezultati spodbudni: Gorkičeva je na 2. mestu januarja, med članicami, Markičeva pa je 3. pri pionirkah. Za ta uspeh prav gotovo nosita veliko zaslugo, poleg odbojnikov kluba «Vrtojba», tudi trenerja Venček Pajtnar in Egon Jelen.

Za naslednjo sezono si je po izredno napornih poletnih pripravah v Čepovanu vodstvo NTK Vrtojba zadalo dokaj visoke cilje. Na boj za obstanek v drugi zvezni ligi niti ne mislijo, temveč računajo na visoko

uvrstitev — morda med prve tri ekipe na prvenstveni lestvici. Tiha želja pa je, da se vrtojbenski klub v nekaj sezonah povzpne celo do prve lige. Ekipa Vrtojbe bo v naslednji sezoni nastopala z naslednjo standardno postavbo: Gorkič, Nišavič, Vodopivec in Markič.

Poleg tega bodo pri vrtojbenskem klubu nadaljevali delo z najmlajšimi; novost pri delovanju kluba pa bo delo s fanti. V tem novogoriškem kraju je namreč namizni tenis postal zelo priljubljena športna panoga, ki bo prav gotovo žela veliko uspehov tudi v moški konkurenci. Vzporedno s tem bodo odbojniki kluba težili za ojačitvijo organizacijske strukture kluba, saj ugotavljajo da sedanja ne ustreza več trenutnim vrhunskim razmeram.

Namiznoteniški klub «Vrtojba» je v vseh svojih letih obstoja redno gojil tudi dobre stike z namiznoteniškimi klubi iz zamejstva, še posebej s Krasom iz Zgonika, Domom iz Gorice

in predčasno tudi s štandresko Juventino. Prepričani smo, da bo tudi v prihodnje to sodelovanje plodno in uspešno, obenem pa podlaga, da se namizni tenis v še večji meri razvije na obeh straneh državne meje.

Štirinajst igralk in igralcev namiznoteniškega oddelka SK Kras je v torek odpotovalo na osemdnevne priprave v Umag, kjer bodo v gosteh pri tamkajšnjem namiznoteniškem klubu, s katerim že nekaj let sodelujejo. Trenerja Sonja in Robert Milič imata na razpolago igralkice prve ekipe (z izjemo Marine Cergol, ki se te dni pripravlja v Messini na nastop z državno reprezentanco na sredozemskih igrah), poleg njih pa trenirajo naj-

Odbojkarice Bora, Kontovela in Sokola na skupne priprave

Jutri odpotuje na enotedenske priprave v Škofjo Loko skupina odbojkaric Bora, Kontovela in Sokola, ki sodijo v mladinsko kategorijo deklic. Priprave je SZ Bor priredilo v okviru dogovora o sodelovanju med štirimi našimi odbojgarskimi klubi (poleg Bora še Breg, Kontovel in Sokol). Na

priprave odpotujejo tako najboljše igralkice vsakega društva, razen Brežank, ki se priprav ne morejo udeležiti zaradi šolskih obveznosti. Ni izključeno, da bodo te igralkice že letos skupaj nastopile v prvenstvu deklic in v članski D ligi.

Dekleta bodo pod vodstvom Aleksandra Korena vadile dvakrat na dan v sodobno opremljeni telovadnici in prelepi okolici Škofje Loke, bivala pa bodo v bližnjem dijaškem domu, ki je po kakovosti uslug na ravni boljšega hotela. Mimo tega, kako se bodo posamezna društva dogovorila o nadaljnjem združevanju sil, so ško-fjeloške priprave prvi (in lep) korak na poti k tesnejšemu sodelovanju, ki je dandanes edino jamstvo za doseganje boljših kakovostnih rezultatov.

Pri «Šmolčevih» je zajokal drugorojenček

A L E Š
Srečni družini svojega bla-gajnika iskreno čestita
ŠD Zarja

(B. S.)

Tudi krasovci na delu

perspektivnejše mlade igralkice druge ženske ekipe in pa moška vrsta.

Tudi letošnja namiznoteniška sezona bo dokaj dolga in naporna, saj se bo prvenstvo ženske A lige začelo oktobra, še prej pa bi morale krasovke odigrati tekme prvega kola evropskega pokala sejemskih mest. Moška ekipa pa se kot novinec pripravlja na krstni nastop v C ligi.

(B. S.)

Danilo Lokar

3.

Ples

Videl je, kako se pregrinjalo rahlo vzdiguje in pada. «Ne, ni mrtva!» Ko si je tako zagotovil, mu je odleglo. Vse to trhlo, surovo uboštvo naokoli, med golimi stenami, ga je davilo. Sedel je dolgo, uro ali dve, strmel na ono zmagano telo pod ponjavo in se ni mogel ganiti.

Potem je planil in bežal.

Drugi večer ni bilo nikogar in ko je stopil v sobo, se je pretegovala mlada ženska na ležišču kakor mlado mače, ki se veseli in umiva v toplem jutra.

Koradinu je postalo na mah čudno dobro okrog srca.

«Ti mačka!» jo je nagovoril in gledal.

Vila sta se za roke, plesala po sobi kakor dve zogi, potem pa sta se utrudila in zlezla vsak v svoj kot.

Zavladala je tišina in ta pokoj je bil poln razrešenih ugank in pošastnih skrivnosti. Tako se je Koradinu zdelo. Ko pa je ženska po dolgem premisleku odprla usta, se mu je pokazala resničnost v čisto drugi luči. In tej se je čudil čedalje bolj.

«Pravijo, ti topoglavci, da živi človek samo enkrat in da naj pazi... pravijo... Kajpak! Človek živi večno in če traja njegovo bivanje tod le minuto, nikoli baia, da bi bilo moje poti prekmalu konec. Kakšen konec neki! Če stisneš to malenkost let krepko v pest — tedaj šele pošteno čutiš, koliko tiščiš v dlani.»

Ženska je imela to lepo navado, da ni govorila iz oči v oči, temveč predse in kakor sama sebi v globok prepad, ki je zeval v njej. Pogled, uprt ne-

kam v praznino, je bil vendar poln predirnosti in rahlo nagnjena glava je pričala, da nekaj v njej vriska od samozavesti in da ne kliče nikogar za pričo.

«Mislija sem, ko sem odrasčala v detinstvu, da imam eno samo in zgolj tole telo. Nasprotno! Sto teles imam, tisoč, sto tisoč! Venomer jih mečem iz sebe, kotlajo se kakor ikre iz te skromne lupine, ki jo vidite pred sabo. Lupina! To je prava beseda!»

«Izabela!» je vzkliknil.

Hotel je planiti, pasti pred njo na kolena, pa je le dahnul.

«Izabela!» je ponavljal pobožno.

«Mislija sem, da nima moje telo meje, da zraste kakor bajno drevo v nebo in da se bo takrat razsipalo njegovo zrelo sadje po vsej zemeljski obli. Mislija sem, da mu ni kraja, kakor ni moč izmeriti ljubezni mojega telesa. Toda, ah, moje telo ima svojo mejo, ker je le stvar, in od te misli bom umrla. Kmalu me ne bo več. Česa naj bi mi bilo žal?»

Ženski se je obraz čudno spalil in zakrila si ga je z rokami. Jok se ji je udril iz dna in telo so ji stresali krčeviti sunki. Potem sta jo pa zopet obšli neka visokostna mirnost in gospodovalnost; s sklonjeno glavo se je zastrmela predse in govorila sama sebi.

«Moje telo ni razvalina in nikoli ne bo! Venomer daje iz sebe in te dajatve so božje opravilo. Da ima človek dve roki, dve nogi, en trup! Lepo prosim! Tisoč rok in tisoč nog in tisoč trupov! Dajem, dajem se, noč in dan se razdajam. Zmeraj bolj sem bogata! In dajala bi do konca sveta, če bi me ne bila zastrupila tista grda misel. Grda, pregrda! Človek je večni! Tako sem se razjokala, zdaj bi se solzila kar naprej!»

«Iza! Iza!» je prosil okoli nje in moledoval.

«Ta misel me veseli in boli, vse hkrati. Zdaj sem živa pokopana, odkar vem, da bom umrla.»

Koradin ji je ležal pri nogah in njegove ustnice so se dotikale roba krila. Pobožno je tiščal tkanino k sebi, kakor bi se ne upal dotakniti telesa samega.

«Ti moj!» je dejala in se ozrla z usmiljeno ljubeznijo nanj.

Tiščal je dolgo, potem se je pa pred njo sesedel in obedel s prekrizanimi nogami. Ona je zrla še dolgo v daljo in govorila nevsakdanje besede. Koradin jih ni slišal še nikoli do te ure.

«Kako je lepo, biti živ pokopan! Jaz sem živa pokopana. Smrt sem ociganila. Ko pride, ne bo ime-la kaj vzeti. Vso njeno doto sem razdala, ker sem vedela, da preži na svoj delež. Naj čaka! V božjem imenu.»

«Iza! Izica!» je govoril moški kakor brez uma.

«Mislija sem večkrat, da se dam zadaviti, da bi prišla nekoga za roke, mu jih položila sebi na vrat in mu pokazala, kako naj zažme. Lahko bi storila tako, ko me zmeraj peče pretesna bližina teh kipe-čih kotlov, polnih mlade človeške krvi. Roke bi mu vodila, on ne bi vedel, jaz ne bi vedela. A to bi bilo prehitro! Lahkomišljeno bi bilo! Skopo je treba tiščati bogastvo življenja, po vsej zemlji razsejati biserno seme, zadnji kot zemlje mora šepetati o njem. Tako pustim, da grabijo počasi, a čas ni več daleč. Srce mi včasih zamira, tega prej nisem poznala. Včasih mislim, da se ustavi sredi dajatve; o, kako bi rada. Bogata bi odšla na drugi breg. In tisti, ki bi bil z mano, bi še od mrtve odnesel kos moje neizmernosti.»

Zopet je počivala. Bilo je videti, da daje račun o dolgi poti. Koradin se je premaknil h križu postelje, ki je držal platno, in previdno naslonil glavo na rob. Zaželel si je, da bi ostal dolgo pri dekletu.

Bilo mu je, kakor bi stal na morskem bregu in gledal, poslušal. Ali pa kraj neizmernih gozdov pod poletnim soncem. Potem je planil.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIG

Barbie prejemal od ZDA mesečno 1.700 dolarjev

PARIZ — Polemika o Klausu Barbieju — «lyonskem mesarju», se nadaljuje. Francoski dnevnik «Le Monde» je objavil intervju v katerem bivši častnik ameriške vojaške obveščevalne službe (CIC), nemškega poročnika, Erhard Dabringhaus pravi dobesedno: «Barbie je blefiral. Nikoli nam ni praktično prinesel nekaj, kar bi nam bilo koristno. Pravil je, da razpolaga s stotino agentov, ki delajo zanj v Nemčiji ter je nenehoma zahteval denarja, da bi jih plačal. V resnici je te dolarje pospravil on sam...»

Dabringhaus je bil od aprila do oktobra 1. 1948 neposredni šef Klausea Barbieja, ki je vsak mesec prejemal plačo v višini 1700 dolarjev.

Višji častnik ameriške CIC še nadaljuje: «Bil sem prepričan, da bi ga, ko bi opravili z njim, takoj izročili Francozom. Zmotil sem se. Zdaj bi hotel vedeti, zakaj tega nismo storili.» Dabringhaus je zapustil obveščevalno službo pred 30 leti. Vrnil se je v Ameriko ter postal profesor nemške književnosti. Barbieja je spoznal

v aprilu 1. 1948, ko ga je šel iskat v Memmingen. Nacistični zločinec se ni skrival, izgledal je čedno ter je verjetno že dalj časa delal za ameriško vojnisko službo.

Dabringhaus je še pripomnil, da so bili francoski častniki preveč obzirni, ko so spraševali po Barbieju. «Če bi bili manj popustljivi, bi jim povedal vse, ker sem bil sit svojega zločinca,» je dodal Dabringhaus.

Ameriški dnevnik «Washington post» je predvčerajšnjim pisal, da je ameriška vojska skušala dvakrat obnoviti stike z Barbiejem, ki se je tedaj skrival v Boliviji pod imenom Klaus Altmann. To je bilo 1. 1965 in 1967. CIA se je baje uprla, in sicer na pritisk ameriških judovskih krogov. To se je dogajalo, ko je Francija zahtevala, naj ji izroči vojnega zločinca. Iz tiste moke pa ni bilo kruha, čeprav je CIA dobro vedela koga ameriška vojska ščiti.

Barbie je bil po vojni dvakrat v ZDA, toda čeprav so oblasti dobro vedele zanj, se mu ni nikoli zgodilo nič žalega.

«Alicia» na obalah Teksasa

Orkan «Alicia», ki se je po predvidevanjih iz Kalifornije preselil v Teksas, se je najbolj razdivjal ob obalah ameriške zvezne države. Veter, ki je «pometal» s hitrostjo do 200 kilometrov na uro in gost dež sta doslej terjala najmanj šest smrtnih žrtev, kljub temu da so evakuirali več kot 50 tisoč ljudi. Gmotno škodo ocenjujejo v milijardah dolarjev, na fotografiji pa vidimo razdejanje v mestu Galveston, ki ga je orkan poleg Houstona najmočneje prizadel (Telefoto AP)

«Revolucionarno romanje» v Meko

TEHERAN — Kmalu se bo s posebnimi letali zgrnilo v Saudovo Arabijo kakih 100 tisoč Irancev. To bo prava vojska romarjev, ki bo skušala v svetem mestu Mekki izžarevati lesk islamske revolucije. To nalogo je romarjem osebno poveril imam Homeini, ki je poudaril, da bi bilo romanje nesmiselno, ako ne bi imelo tudi svoje politične in družbene funkcije. To svojo misel je Homeini pojasnil na sledeči način: «Romanje v Meko je edinstvena prilika, da se prebudi zavest muslimanov v svetu in da se pokažejo zločini ZDA in Sovjetske zveze nad muslimanskimi narodi».

S tem je Homeini potrdil, da ne odstopa od svojih stališč in celo zagrožil, da v kolikor bi saudske oblasti onemogočile romanje, ne bo več niti šejka niti tistih, ki ga podpirajo. S tem je spor o navidežno neznatnem problemu med Iranom in Saudovo Arabijo dosegel svoj višek. Velika negotovost vlada nad tem, kaj se bo zgodilo, ko bodo skušali iranski romarji spremeniti verski obred v veliko «protiimperialistično zborovanje». Kot znano so že lani poskušali prirediti demonstracije, zaradi česar so se spopadli s saudskimi varnostnimi organi.

Tega se zavedajo tudi oblasti Saudove Arabije, zaradi česar skušajo na vse načine omejiti prihod iranskih «vernikov», predvsem z izgovorom, da ni na razpolago dovolj prenočišč. To je seveda izvalo ogorčenje v Teheranu, kjer je premier Musavi celo postavil vprašanje, če «morata biti Meka in Medina sploh še v rokah režima v Riadu». Podobna vprašanja so iranski predstavniki iznesli na štirih mednarodnih muslimanskih zborovanjih in povsod prejeli podporo s «priporočilom», da bi morala sveta mesta čimprej pod «administracijo» islamskih učenjakov iz vseh muslimanskih držav. Iranski režim tudi pripominja, da bodo romarji odpotovali v Meko in Medino, pa čeprav bodo spali v svetih džamijah in šotorih, kajti ne sme se pozabiti, da je prav Iran «največja muslimanska sila v deželi» in zato ga ni treba izzivati.

Voditelji Saudove Arabije so sedaj pred «veliko dilemo»: ali naj popustijo pritiskom Teherana in dovolijo romarjem, da «izpolnijo svojo revolucionarno islamsko dolžnost», ali pa da se zamerijo «največji sili v deželah ob Perzijskem zalivu».

Berežkov se vrne domov

WASHINGTON — V četrtek zvečer je Andrej Berežkov odpotoval s stari iz Washingtona v Sovjetsko zvezo na letalu ameriške družbe «TWA». Z vrnitvijo v domovino mladega sina prvega sekretarja sovjetskega veleposlaništva v Washington se je zaključil dokaj nenavaden sovjetsko-ameriški spor, ki je zaobjel širšo problematiko vprašanja političnega zatočišča.

Afera Berežkov se je začela pred dobrim tednom, ko je ameriški časopis «New York Times» objavil pismo podpisano Andy Berežkov, kjer je pisec izjavil, da se noče vrniti z družino v Sovjetsko zvezo in da si želi ostati v ZDA. Isti apel naj bi po pošti prejel tudi Bela hiša. Ameriško državno tajništvo je takrat takoj izjavilo, da ne bodo fanta kar tako pustili iz ZDA, če jim ne bo sam prej zagotovil, kaj si v resnici želi. V hipu se je začel prepir med sovjetskimi in ameriškimi oblastmi. Korčno so v četrtek zvečer prišli do kompromisne rešitve, da se fant sreča s tremi ameriškimi novinarji in njim pove svojo odločitev.

Andreja je na srečanje s časnikarji spremljal oče Valentin; razgovor se je odvijal v posebni sobani sovjetskega veleposlaništva. Andrej Berežkov je takoj in jasno izjavil, da ni avtor apela na ameriške oblasti, saj bi se v tem primeru gotovo ne tako «ameriško» podpisal, in da si želi v Sovjetsko zvezo. Andrejev oče je pred časnikarji vztrajal, da je sin prejšnji teden res zbežal, a da je to bila čisto navadna fantovska pustolovščina.

Ob tem hipnem preobratu ne izključujejo mnogi še nadaljnjih polemik, saj so nekateri že postavili v dvom pristnost Andrejevih izjav.

Freudov skrivni dnevnik

V Beogradu so te dni pričeli snemati koproducijski ameriško-jugoslovanski film z naslovom «Skrivni dnevnik Sigmunda Freuda». Na sliki sta protagonisti, Marisa Berenson in Dick Shon (Telefoto AP)

«Lep sprejem» na meji...

COMO — V času dopustov in počitnic se na svetu dogaja marsikaj, kar lahko milo rečeno označimo za bizarno, če že ne s hujšo besedo. Dogajajo se tudi obsojne vredne dejanja, kot na primer, da obmejni policisti pretepejo turista. A dokler gre za «navadnega» potnika je vse lepo in prav, če pa je potnik sin svetovno znanega pisatelja, se stvari zapletejo in kaj kmalu zagledajo beli dan in so v zobeh javnosti.

Zgodilo se je na italijanski meji pri Chiassu, kot pripoveduje v krajšem članku znani angleški pisatelj Anthony Burgess. Članek je bil pred dnevi objavljen v «Corriere della Sera». Njegov sin se je odpravil z vlakom v Montecarlo iz Švice in je na meji seveda pokazal policistu potni list. Ta pa ga je nerodno (ali hote) spustil na tla in hotel oditi. Osemnajstletni mladenič mu reče, naj ga pobere. «Reakcija je spominjala na fašistične čase», piše Burgess. «Sinu so ukazali, naj gre v urad, kjer ga je policist s tremi kolegi fizično napadel in pretepel po znanih lepih metodah, ki jih je uvedel duce». Mladenič naj bi odpotoval šele po štirih urah.

Državno pravdnitvo iz Coma je sedaj uvedlo preiskavo, vendar obmejni policisti o dogodku ne vedo povedati ničesar. Bo že res, da si «prijazna» in vabljliva Italija pred takimi dogodki zatisne oči.

Ribiški praznik vabi

IZOLA — Izolsko turistično društvo skupaj s skupščino občine Izola, turistično poslovno skupnostjo, poročko Drogo, Zvezo kulturnih organizacij in Zvezo telesno-kulturnih organizacij Izola, za danes in jutri ponovno prireja tradicionalni Ribiški praznik. Prireditve, ki vsako leto v dveh dneh v Izoli privabi več deset tisoč obiskovalcev, bo tudi letos bogata s številnimi športnimi in kulturnimi manifestacijami, najbolj živahno pa bo seveda danes zvečer, ko se bo izolska riva spremenila v pravo mravljišče. Obiskovalci se bodo lahko odžejali in najedli — obljudljajo, da tudi rib — v več kot dvajsetih lokalnih oziroma ob stojnicah, ki jih bodo na rivo postavili gostinci.

Ker gre za Ribiški praznik, ga bodo seveda svečano obeležili tudi izolski ribiči. Ko bodo ob desetih dopoldne v Mandrač priplule ribiške ladje, bodo na zboru ribičev najboljše in najprizadenejšim posameznikom in posadkam podelili priznanja. Nato pa se bo zvrstila vrsta prireditev, od tekmovanja v trkarjenju, balinarskega turnirja, trim pletanja, regate jadrnic in deskarjev, do tradicionalne nogometne tekme med ribiči in Slo. Sodelovala bosta tudi pihalna orkestra iz Izole in Slovenskih Konjic ter pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine.

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(33.)

riše: Željko Lordanić

